Ar pascha wisuschehliga Augsta Keisara Aleksandera II. wehleschanu.

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis ar peelikumeem maksà:

Ar peesuhtischanu eekschsemê:	Rigâ sanemot:	Ar peesuhtischanu ahrsemês:
Par gadu 3 rbl. — kap.	Par gadu 2 rbl. — kap.	Par gadu 3 rbl. 60 kap.
„ 1/2 gadu 1 rbl. 60 kap.	„ 1/2 gadu 1 rbl. — kap.	„ 1/2 gadu 2 rbl. — kap.
„ 1/4 gadu 1 rbl. — kap.	„ 1/4 gadu — 60 kap.	„ 1/4 gadu 1 rbl. — kap.

Politisks un literarisks laikraksts.

44. gada gahjums.

Redakzija un ekspedizija atrodas Rigâ, Ernsta Plates tipo-litografijâ, burtu leetuwê un foto-kimigrafijâ pee Petera basnizas.

Sludinajumi maksà: 10 kap. par weenas flejas smalku rakstu rindiņu, preekschpusê 30 kap.

Apstellejumi uf Mahjas Weesi un sludinajumi suhtami uf schahdu adresi: Въ экспедицію газеты Маясъ Вѣстисъ, г. Рига. (Mahj. Weesa ekped. Rigâ.)

Mahjas Weesis iznahk weenreiz nedelâ, trefchdeenâs. — Ar katru numuru iznahk literarisks peelikums un katru mehnesi lemkopibas peelikums.

№ 24. Rigâ, 16. junijâ 1899.

Pastellejumus un sludinajumus uf „Deenas Lapu“

peenem **Ernst Plates** drukatawâ, burtu leetuwê un foto-kimigrafijâ pee Petera basnizas un **„Deenas Lapas“** ekspedizijâ leelâ Smilschu eelâ Nr. 18.

„Deenas Lapa“

maksà:

bes peesuhtischanas:	ar peesuhtischanu:
par gadu 4 rbl. — kap.	par gadu 5 rbl. 50 kap.
„ 3/4 „ 3 „ — „	„ 3/4 „ 4 „ 30 „
„ 1/2 „ 2 „ — „	„ 1/2 „ 2 „ 80 „
„ 1/4 „ 1 „ — „	„ 1/4 „ 1 „ 50 „
„ 1 mehn. — „ 40 „	„ 1 mehn. — „ 80 „

Ekspedizija.

Saturs: Waj mums Latweescheem neswinet V. wispahrejos dseedaschanas swehtkus? — Par muhsu saimneezisko dsihwi. III. — IV. Baltijas lauksaimneezibas isstahde. — No eekschsemes: a) Waldibas leetas. — b) Baltijas notikumi. — c) No zitâm Kreewijas pusem. — No Rigas. — Grahmatu galds. — Kugneeziba. — No ahrsemem. — Teesleetu nodala. — Uhtrupes (torgi). — Tirgus sinas. — Telegramas. — Daschadi raksti: Augschamzelschanàs pehz Korana usskateem — Sihkumi.

Literarisks Peelikumà: Uf dimàm swaigsnem. (Turpinajums.) Kadehl swinam Puschkina swehtkus? (Turpinajums). — Latweeschu IV. wispahrejee dseedaschanas swehtki. — Nahwei.

Waj mums Latweescheem neswinet V. wispahrejos dseedaschanas swehtkus?

No Dr. philos. P. Sâlits.

Uf scho jautajumu ja-atbild ar — ja. Daschi gan domà, ka mums, Latweescheem dseedaschanas swehtkus pawisam newajagot swinet, jo tee prasot tikai leelus isdewumus un daudz laika: dseedatajeem jakawejot ziti darbi, kamehr samahzotees dseedat, tehweem un mahtem ismaksajot daudz naudas dehlus un meitas godam iswadot dseedaschanas swehtkos. Ustureschanàs pilsehtâ dseedatajeem ari sanahkot deesgan dahrgi, un kur tad nu wehl weesi, kureem wehl jamaksajot ee-ejas maksa konzertôs un ustureschanàs weesnizâs! Waj tapehz dseedaschanas swehtku weetâ newaretot darit ko praktiskaku un leetderigaku, no ka atlehktu materiels labums. Wairak wajagot nopeetnibas un ne tikai dseedat un danzot! Ir jau koti labi ruhpetees par materielu labumu un lai muhju tauta eetu turibâ uf preekschu — tas no wisas sirds jawehlàs, bet zilweks nu weenreiz tahds, ka neween meesa, bet ari gars prasa sawu daku — zilweks nedsihwo no maises ween. Gahdajot par meesas usturu nedrihkstam aismirst, ka ari garam jadod atspirdsinajums, jo tikai tad, kad zilwekam peeteekoschi meesas un gara baudu, tas spehj dabiski attihstitees. — Peegreestees par daudz weenam waj otram, weenalga, waj nu weenigi druhmai nopeetnibai, waj weeglai preeka dsihwei ir slimibas sihme. Tik pat behdigi, ja kahds nododas weenigi preekeem un jautribai un newar eeredset nopeetnu leetu, kà ja kahds pahrak druhms un nopeetns un newar wairs eeredset newainigu preeku. Schahdas personas ir slimas un schi slimiba lihdsinas nejaukam dilonim, kas palehnam nonahwê zilwezes koschakos seedus. Weselibu mums wajaga par wisàm leetam, ta mums jakopj, jo tikai tad warès zilwezes koks stalti sakot! Dsihwes nopeetniba un jautriba lai alasch ir kà diwas neschkiramas dwihnu mahsas! Kà laiziga un gariga attihstiba weena ar otru saistas un weena uf otras atbalstas tà ari dsihwes nopeetniba un jautriba!

Kas nu atteezas uf laika tehrineem preeksch dseesmu eemahzischanàs un leelajeem upureem, kurus nes dseedataji un dseedatajas, tad jasaka, ka scho upuru dehl jau wini teek atalgoti, jo pate mahzischanàs dseedat ween jau wineem dod daiku garigu baudu un tad jaunekku un jaunawu satikschanàs dseedaschanas stundâs, mihli skati un jautri wahrdi starpbrihschôs, ta newainigu lauku seltenu un jaunekku zehlakà alga par tahtajeem brauzeeneem un laika tehrineem un tà, tad war teikt, ka jau pate dseedaschana dseedatajus atalgo. Un kad nu eeskatamees lauzineeku ikdeenischkôs darbôs, ka wineem no agra rihta lihds wehlam wakaram jastrahdà weenigi meesas usturai, nu, waj tad wineem newar atkaut kahdu jautraku brihtinu, pa swehtdeenam — sanahkt kopà uf dseedatmahzischanos?

Turigako schkiru leelpilsehtneekeem ir tik daudz garigu baudijumu, tee war eet teatrî, konzertôs, kur dsird slawenus un pat pasaules slawenus dseedatajus un dseedatajas — kadehl tad lai lauzineeki nedrihkstetu neko darit, neko seedot, lai tiktu pee garigeem baudijumeem? Kadehl tad lauzineeki lai kà pelnu ruschki weenigi nopuhletos tikai ar gruhteem darbeem? Ja jau lauzineeki nedrihkst mahzitees dseedat, tad jau dseedaschanas un musikas mahkfla pawisam jaisskausch, tad jau ari turpmak wairs nedrihkstetu operas dseedataji isglihtotees, nedrihkstetu sarihkot wairs ne teatru israhdes ne konzertus! Jeb waj gan leeli dseedaschanas swehtki, kur dseed tuhkstoscheem, klausitaju masak sajuhsmina, nekà operu dseedatajs? Ne! — Tautas swehtki, kur daudz tuhkstoschi daiku jaunekku un jaunawu dseed, ir klausitajam neaismirstams baudijums, swehtlaime, kas muhscham paleek jaukâ atminâ.

Leeleem dseedaschanas swehtkeem jau ari naw tikai ween kà jaukas sajuhsmibas nosihme, jo leeliska satikšme ar taudim weenmehr weizina progresu — attihstibu. Laudis sateekotees israunajas, apspreesch daschadus jautajumus un leetas, kas wiss par labu ziwilisazijai. Aiz schà pehdejà eemesla ween jau weizinama kauschu satikschanàs, sarihkojami swehtki, teatri, konzerti. Saprotams, ka jo wairak swehtibas atnesis sarihkojumi, ja tee buhs pilnigi un daschadi, ja weenâ laikâ un weetâ buhs eespehjams neween ko nopeetnu mahzitees, kas atweeglina gruhto usturas zihnu, bet ari sasneegt zehlus gara baudijumus. Jo wairakeem prahteem ko pasneedz, jo labaki! — Mahzitees ko preeksch praktiskàs dsihwes, attihstit prahtu un isdaikot garu un sirdi jaukâ saskanâ — pehz ta jazenschàs. Par finatni un mahkslu jagahdà weenlihdsigi. Jaweizina kà laiziga tà gariga labklahjiba. — Dseedaschanas swehtki tapehz buhtu sarihkojami reisê ar praktiskeem, laizigu labklahjibu weizinoscheem un derigas sinaschanas isplatoscheem sarihkojumeem, kà ruhpneezibas un jemkopibas isstahdem, populari finatniskeem preekschlasijumeem, daschadeem praktiskeem kurseem, kà semkopibas, lopkopibas, dahrskopibas un bischkopibas kurseem. Jo wairak schahdu sarihkojumu un jo pilnigaki tee, jo labaki!

Schahdi sarihkojumi jasarihko pehz eespehjas weenâ laikâ un weenâ weetâ. Noderigakà weeta schahdeem isrihkojumeem bes schaubam kahda leelaka apgabala zentris.

Daschadi raksti.

Augschamzelschanàs pehz Korana*) usskateem.

Par scho jautajumu Bawarijas waldibas awisê „Münch. Allgem. Ztg.“ Augusts Wünsche eeweetojis kahdu peewilzigu apzerejumu, kuru sche pasneedsam ari saweem zeen. lasitajeem. Raksts skan schà: „Praweetis Muhameds sawu mahzibu sastahdija no Schihdu un kristigo tizibas un eeweetoja tanî ari mahzibu par dsihwoschanu pehz nahwes kahdâ winâ pasaulê; bet schi pehdejà mahziba senejeem paganu Arabeescheem it nebuht nebija pa prahtam. Koranâ atrodam daudzâs weetâs ruhgtus pahrmetumus Mekas pilsehtas eedsihwotajeem par winu maldigàm domam. „Preeksch mums ir tikai weena pirmà nahwe,“ peemehram teikts 23. surê (Korana nodalâ), „un mehs nezelsimees wairs augschâ. Ja runajat pateesibu, tad wedeet atpakal dsihwibâ sawus sentschus.“ Te mehginasim aplukkot, kahdu domajàs sew dsihwibu pehz nahwes praweetis Muhameds un ar kahdeem lihdsekleem winam isdewàs pee saweem tauteescheem isplahtit sawus usskatus par mineto dsihwoschanu pehz nahwes.

Kad zilweks nomiris un kapâ eegulditis, tad engeli Munkars un Nakirs to atkal usmodina, lai to pahrklauschinatu. Schee diwi engeli, no kureem weens ir melns, otris sils, nokahpj bedrê un jautà nomirejam, kas ir wina kungs, kahda wina religija un kursch wina praweetis, uf ko tizigais atbild: „Deews ir mans kungs, islams (= padewiba) mana religija un Muhameds mans praweetis“. Tahdejadi pahrklauschina it wisus, neenalga, zik tas wezs un kahdâ nahwê tas nomiris. Pehz tam dwehsele it kà eemeeg un tà guk lihdz pastarai deenai. Tà tad nahwe pehz Muhameda tizigo usskateem naw zilweka isnihzinaschana, nedz ari atdsimschana uf jaunu dsihwoschanu. Schi pehdejà eesahkas tikai tad, kad dwehsele zaur Allaha waru atkal saweenojusès ar kermeni. Uf schàm domam Muhamedu laikam pawedinaja debas parahdiba, kura ikdeenas atkahrtojas: ka jaunà deena peedsimst no nakts. Tikai par teem, kuri krita Ohodas kaujâ, Muhameds leekas domajam, ka schee tizibas karotaji pehz sawas nahwes teeschi eegahjuschi zitâ augstakâ dsihwê, jo winsch tos usskata par dsihweem, kuri no sawas jaunàs dsihwes weetas noluhkojas, preezajas par Deewa wineem parahditàm schehlastibam un ar preeku apsweiz tos, kuri wineem kà mozekli seko. Schahds usskats atrodams 3. sures wahrdôs: „Tu nebuht nedrihksti tos turet par miruscheem, kuri krituschi Deewa religijas labad, tee turpretim dsihwo pee sawa Kunga, kas tos peeteekoschi apgahdà. Wini preezajas par teem labumeem, kurus wineem Deews welti, un preezajas par teem, kuri pee wineem wehl naw, bet drihsi wineem sekos.“ Zitadi dwehseles meegs jaunatdsihwinateem isliksees neilgs, teem schkitis, it kà tee kapâ buhtu pawadijuschi tikai weenu wakaru waj weenu rihtu. Ainas, kuras Korans leeto, lai jo gaischaki liktu apjaust starpstahwokla ihsumu, skaidri norahda uf ikdeenischko dabas parahdibu — nakti un deenu. Lihdz ar augschamzelschanàs deenu eesahkas ari pirmais no Deewa nahkameem darbeem, proti otra radischana. Tai pa preekschu nahks desmit breesmigas sihmes: 1) beesi, melni duhmi apklahs semi; 2) parahdisees antikrists; 3) ussteahsees engelis ar sisli un Mosus seegeli, ar sisli winsch aistiks isredsetos un gaischôs burtôs teem uf peeres ussihmès wahrdu „mumin“ (tizigais), kamehr ar seegeli winsch nolahdeteem usspeedis uf peeres wahrdu „kafir“ (netizigais); 4) saule lehks wakara pusê; 5) Jesus Kristus, Marijas dehls, atnahks; 6) eeradisees Gogs un Magogs, diwas postigas punduru tautas, kuras zehluschàs no Noas dehla Jafeta; 7) un 8) austrumi un reetumi tiks satrihzinati; 9) Arabija tiks apgahsta un 10) iszelsees breesmigs uguns, sahkdamees no Jemenes un sadsihdams wisas tautas uf weenu weetu, kur turès teesu. Ne masak breesmigas sihmes nahks preeksch teesas deenas. Kad engelis Israfils to pasludinàs zaur basunes skanam, tad seme eesahks drebet, kalni isirs drupatu drupatâs un saschkihdis smaltôs puteklôs; debesis pahrplihsis un kwehlos kà kahda rose, waj kà sarkana ahda, jeb waj kà kauseta ruda, pehz kam tàs saritinasees kà gabals aprakstita pergamenta un saule un mehness pasaudès sawu sposchumu. Pehz atkahrtoteem basunes puhteeneem notiks mironu atmodinaschana, kas Deewam nahksees it weegli, ne gruhtaki kà pirmà radischana. Israisdsetee atmodisees jauni un sakoksneji, nolahdetee turpretim nejauki un kropli.

Par augschamzehluschos stahwokli un ussktatu wehlakâ Muhameda tizibâ teologija sin pastahstit wehl wairakus sihkumus. Mironi peezelsees no saweem kapeem gluschi tahdâ pat stahwoklî, kahdâ tee eeraduschees pasaulê, tas ir pliki, basàm kahjam un neapgraisiti; wihreeschi 33 gadu wezumâ, seeweetes 16 gadu wezumâ, bet wisi pilnigi weseli, teem netruhks neweena weeniga lozekka. Pehz mironu usmodinaschanas no debesim nonahks wisi engeli un peebeedrosees usmodinateem; ikweens usmodinatais dabùs diwus no teem; weens, stuhmejs saukts, nowadis winu uf teesas weetu, otrs, leezineeks saukts, dos leezibu par wina darbeem. Deews eeradisees kà sogis neaprakstami krahschnâ un leelâ tronî, kuru nesis astoni engeli un apwahsis spilgtas mahkonas. Pee teesas Muhameds buhs aisluhdsejs preeksch islama peekritejeem, kamehr Adams, Noa, Abrahams un Jesus pahrstahwès sawus draugus un peekritejus. Wisus zilwekus sauks pee atbildibas un teem wajadsès dot lahgadibu neween par saweem ahrejeem darbeem, bet ari par wisu to, ko wini redsejuschi, dsirdejuschi, domajuschi un sawâ sirdî sajutuschi. Te weens otru newarès pahrstahwet nedz tam palihdset, ne tehws dehlam, nedz dehls tehwam waj brahlis brahlim, bet ikweenam buhs par sewi ja-atbild un jasanem spreedums pehz sawas tikumiskàs wehrtibas. Lai Deewam soga darbs buhtu weeglaks, tad ikweena zilweka abi sargengeli atnes sawas grahmatas, kuras tee weduschi zilweku pa wisu wina muhschu usraudsidami, weens pa kreisai un otris pa labai, un kurâs tee eerakstijuschi wisus wina darbus. Grahmatas usschkir Deews pats, pehz tàm pahrklauschina un dod tad spreedumu. Wisas grahmatas kopâ istaisa weenu grahmatu, bet schi atkal sadalas diwâs dakâs, taisnigo grahmatâ un besdeewigo grahmatâ, pirmâ teek glabata „ilijumâ“, septitâs debesîs, otra atkal „sidschinâ“, kahdâ elles laktâ. Lai Deewa soga darbibu nostahditu par pilnigi besparteijisku un taisnigu, tad Korana daschadâs weetâs, sewischki 7., 21. un 101. surê ir runa par kahdeem swareem „wazni“, kur ruhpigi teek noswehrti zilweku kaunee un labee darbi. Kura swara kauss ir smags no labeem darbeem, tas teek peeskaitits pee taisnigajeem, kura swara kauss weegls no tahdeem, — tas pee netizigajeem. Pirmee dabù sawu grahmatu labâ, otree — kreisâ rokâ, kapehz ari tizigos dehwê par labàs, un netizigos par kreisàs rokas kaudim.

Saprotams, ka Deewa soga darbiba, eewehrojot zilweku leelo skaitu un wisu winu darbu sihku ismekleschanu un pahrbaudischanu, aisnems daudz laika, kapehz ari teesas deenas ilgumu Muhameds daschadi noteiz, drihz tas welkas 1000, drihz 50,000 gadus.

Taî azumirklî, kad pastaras deenas teesa nobeigta un labajo un kaunajo liktenis isschkirts, engeli aplido Deewa troni un slawê wina taisnu teesu. Eesahkas muhschiba. Kureem buhs nahkt paradisê, aiseet pa labu, un kureem ellê — pa kreisu roku, bet eekam abeji sasneedz sawu gala mehrki, wineem jaeet pa „Siratas“ tiltu pahri. Tas ir schaurs, par elli pahrmests tilts, kursch naw plataks par nascha waj schkehpa sobeem. Israisdsetee kluhst pahri sibena waj wehja ahtrumâ, tapehz ka engeli tos wada, bet nosoditee kluhp un gahschas lejâ, paschâ muhschigâ uguni eekschâ, tapehz ka engeli winus nejauschi atstahj. Elles tiltâ mehs bez schaubam atrodam pakaldarinajumu Parsu tiltam „pul-tchinawar“, pa kuru pastara deenâ jaeet wiseem zilwekeem, lai winus noklauschinatu un spreestu par wineem teesu. Ari pehz seemeknieku usskateem uf Heles walsti wed wisai gruhts zelsch, kursch beidsas koti schaurâ tiltâ.

Eekam taisnee ee-eet paradisê, wini stiprinajas ar kahdu malku no praweescha dihka, kursch wairaku deenu gahjeenus leels un kura uhdens baltaks par peenu un smarschigaks par moschusu. Tas peepildas no kahdas paradises upes un tam ir tahds spehks, ka tas slahpes remdè uf muhschigeem laikeem.

Bez tam paradises preekschâ atrodas wehl diwas akas, weenâ wini nomasgajas un no otras padseras, lai sawas

*) Korans — Muhameda tizigo bibele.

Preeksch Baltijas tahds zentris ir leelà tirdsneezibas un ruhpneezibas pilsehta Riga.

Leelà Riga nu 1901. gadâ leelisti swinès sawus 700 gadu pastahweschanas swehtkus. Jau tà Riga daudſ ko paſneedſ un tajâ pee-eetami daschadi baudijumi un iſglihtibas lihdſekli. Sawâ jubilejâ, tehrpuſès swehtku drahnâs, ta buhs jo peewilziga, tajâ warès daudſ ko mahzitees, redſet, baudit. 1901. gadâ Rigâ, kà tàs 700. paſtahweſchanas gadâ, tiks ſarihkota Baltijas ruhpneezibas zentraliſſtahde, kurâ buhs redſama ruhpneezibas attihſtiba, redſams ko zilweka gars paſpehjis, kahdus brihnuma darbus ſpehjuſe radit muhſu laiku teknika. — Schis ruhpneezibas iſſtahdes dehl ween jau ikweenam, kas negribſnauſt un ſtaigat pa paſauli it kà aiſſeetàm azim, eeteizams kahjas aut un poſtees uſ Rigu, lai redſetu to winas gawiku ſwehtku uſwalkâ, lai apſkatitu teknikas brihnuma darbus un lai tà dabutu nojautu par zilweka gara ſpehju. Pa Rigas jubilejas ſwehtkeem tajâ beſ ſchaubam ſapluhdis milſums lauſchu, gan no Baltijas gan no zitàm Kreewijas malam, gan ari no ahrſemem.

Rigas jubilejas gadâ ſarihkojamâ Baltijas ruhpneezibas zentraliſſtahdê redſeſim, ko paſpehjuſe raſchot ruhpneeziba, bet Baltijas pamati dibinas pa galwenai dakai uſ ſemkopibas. Baltijâ ari dſihwo reti tſchakli un iſturigi ſemkopji. Baltijas tſchaklee araji, ſchee kulturas pamatu kaldinataji, ari Rigu leelu iſaudſinajuſchi. Waj Baltijas ſemkopji, ari Rigas jubilejas gadâ newaretu rahdit, ko tee eeſpehj, zik tahlu tee uſ preekſchu gahjuſchi? Gan Rigâ ſchogad Baltijas IV. laukſaimneezibas zentraliſſtahde, bet pee tàs par maſ peedalijuſchees maſgruntneeki. Waj tapehz 1901. gadâ Rigâ nebuhtu eeteizami Baltijas maſgruntneekeem un ſihkrentneekeem ſarihkot laukſaimneezibas iſſtahdi pehz IV. Latweeſchu dſeedaſchanas ſwehtku laikâ Jelgawâ noturetàs laukſaimneezibas iſſtahdes parauga? — Ne-eeſpehjami tas nebuhtu.

Bet lai Rigas 700 gadu paſtahweſchanas ſwehtki buhtu jo pilnigi, lai Riga, kà Baltijas zentris un lihdſ ar to ari wiſa Baltija pilnigi rahditu, kà ta ſem Kreewijas ehrgka ſpahrneem uſ preekſchu gahjuſe kà laizigâ tà garigâ ſinâ, tad wajadſetu wiſu darit, lai ſchee jubilejas ſwehtki waretu buht jo leeliſti. Winu diſchenumâ atſpogulotos tà ſakot ari pateiziba warenajam Kreewijas ehrglim, ſem kura ſpahrneem Riga un lihdſ ar to ari wiſa Baltija attihſtijuſchàs un gahjuſchas milſu ſoleem labklahjibas un attihſtibas ſinâ uſ preekſchu. Rigâ winas jubilejas gadâ wajadſetu tapehz ſarihkot ruhpneezibas un ſemkopibas iſſtahdes, noturet daſchadus ſinatniſkus un praktiſkus kurſus, kà ſemkopibas, lopkopibas, dahrſkopibas, biſchkopibas, dibinat daſchadas labdaribas eeſtahdes, bibliotekas, ſarihkot leelus tautas ſwehtkus u. t. t.

Rigas jubilejas un pateizibas ſwehtkos Rigâ, kà Latwijas zentrî, lai ſwehtki buhtu ſewiſchki kupli, wajadſetu ari ſarihkot V. Latweeſchu wiſpahrejos dſeedaſchanas un muſikas ſwehtkus, lai ari Latweeſchi rahditu, ko tee ſaſneeguſchi dſeedaſchanas un muſikas mahkſlâ un tà ari no ſawas puſes it kà iſſazitu pateizibu, ka tee ſem Kreewijas ehrgka ſpahrneem lihdſ ar Rigu attihſtijuſchees. Par panahkumeem naw ko ſchaubitees ne ſwehtku iſdoſchanàs, ne materielâ ſinâ. Par ſwehtku iſdoſchanos galwo muhſu koru wadonu iſweiziba un muhſu tautas dehlu un tautas meitu apbrihnojamà energija un iſturiba, ko tee jau peerahdijuſchi pagahjuſchos tſchetros dſeedaſchanas ſwehtkos. Un materielâ ſinâ par ſwehtku teizameem panahkumeem galwo Riga, ſewiſchki tahdâ retâ jubilejas gadâ, kur Rigâ ſapluhdis ari wehl iſ ahreenes milſigs daudſums lauſchu, nemaſ neſkatotees uſ paſchas Rigas eedſihwotaju daudſumu. Scheem V. dſeedaſchanas ſwehtkeem katrâ ſinâ japahrſpehj eepreekſcheejee, jo wiſam tatſchu jaeet uſ preekſchu! Wineem wajadſetu wiſadi buht ihſti preekſchſihmigeem — teikſim ihſteem tautas ſwehtkeem, kuri pee-ejami waj katram. Ee-ejas zenam wajadſetu buht ſemàm, kà jau tas tautas ſwehtkos peederas, par dſihwokkeem wajadſetu wiſadi ruhpetees, dſeedatajeem katrâ ſinâ par welti dot goda meelaſtu un par to omulibu zik ween tik eeſpehjams gahdat.

Kà jarihkojàs, tur mehs no pagahjuſcheem ſwehtkeem daudſ waram mahzitees, ja tikai gribam un rihkotaji neraugas tikai paſchi uſ ſawu labumu. Mehs daudſ waram redſet, kas tajos labs un kas atmetams. — Ari no leelo kulturas tautu ſarihkoteem dſeedaſchanas ſwehtkeem mehs daudſ, koti daudſ ko waretu mahzitees. Wahzijâ peemehram teek ſarihkoti dſeedaſchanas ſwehtki, pee kureem peedalas wehl wairak dſeedataju, nekà pee muhſu dſeedaſchanas ſwehtkeem, kas ari ii weegli ſaprotams — leelakas tautas, leelaka to eeſpehja. Gan energijas un tſchaklibas ſinâ par muhſu tautu naw jaſchaubàs, waj kahda zita to pahrſpehtu, bet muhſu tautina naw bagata — un naudai, kà ſinam, leela wara. Mums tapehz jo praktiſki jarihkojàs! — Jaeewehro wiſs, no ka waretu mahzitees! — Dſeedaſchanas ſwehtki, kà mineju, teek ſarihkoti ari no leelàm kulturas tautam. Karlsruhê (Badenas leelherzoga walſtî, Wahzijâ) 1895. gadâ peem. tika ſwineti ſeſtee Badenas dſeedaſchanas ſwehtki, pee kureem peedalijuſchàs pehz „Frankfurter Zeitung“ ſinam kahdas 160 beedribas ar wairak nekà 6000 dſeedatajeem. Ja jau pee lokaleem — kahdas leelas tautas maſaka apgabala ſwehtkeem tik daudſ dſeedataju peedalas, tad, ſaprotams, ka tad, kad kahda leela tauta iſrihko wiſpahrejus dſeedaſchanas ſwehtkus, peedaliſchanàs pee teem wehl daudſ leeliſkaka. 1896. gadâ Stutgartê (Wirtembergas karaka walſtî, Wahzijâ) tika ſwineti peektee wiſpahrejee Wahzu dſeedaſchanas ſwehtki, kuru ſarihkoſchanai, kà „Frankfurter Zeitung“ ſinoja, bijuſchas ſanahkuſchas jau gadu eepreekſch ſwehtkeem 265,000 markas (apm. 125,000 rbl.) un peeteikuſchees pahrak par 15,000 dſeedataju (3000 iſ Wirtembergas, 3000 iſ Badenas, 3300 iſ Bawarijas, 3500 iſ zitàm Wahzijas walſtinam, 1300 iſ Auſtrijas, 1000 iſ Amerikas). Wiſas beedribas iſwehlejuſchas aiſſtahwjus, kuri tad ſanahkuſchi kopâ, apſpreeduſchi ſwehtku galwenàs wajadſibas, noſpreeduſchi, kurâ pilſehtâ ſwehtki ſarihkojami, ſaſtahdijuſchi ſwehtku programu, nodroſchinajuſchi ſwehtku rihzibas kapitalu un iſwehlejuſchi ihpaſchu ſwehtku rihkotaju komiteju, kurai tad nahzees ſwehtkus ſarihkot tur, kur paſchas beedribas zaur ſaweem delegateem to nolehmuſchas, kà ari iſpildit un iſweſt darbos wiſus beedribu delegatu ſapulzes nolehmumus. Swehtku rihkotaji tad par ſawu darbibu atbild wiſu beedribu iſwehleto delegatu ſapulzei resp. paſchàm beedribam. — Paſchas beedribas kulturas ſemès dſeedaſchanas ſwehtku ſarihkoſchanas leetâ iſdod wiſus noſazijumus, noſaka kur un kà wiſpahreji tautas dſeedaſchanas ſwehtki ſarihkojami un ſwinami. Swehtku ſarihkotaji ir tà ſakot tikai likumu iſpilditaji, jo tee war darit un rihkotees tikai tà, kà wiſas beedribas kopeji nolehmuſchas un newis kà weenam waj otram eepatiktos. Par ſwehtku atlikumu, ja tahds ir, tad ſinams ari nolemj kopeji wiſas beedribas. — Schahda rihkoſchanàs, man leekas, ihſti eeteizama, jo tà teek dota eeſpehja paſchàm beedribam — war teikt paſchai tautai peedalitees pee ſwehtku ſarihkoſchanas. Pate tauta, tà ſakot, ſarihko tahdus dſeedaſchanas ſwehtkus, kahdus ta wehlas. — Ari mums buhtu tas jaeewehro, ari pee mums buhtu eeteizami, ka paſchas beedribas zaur ſaweem delegateem (kuri warbuht pa Sinibu kom. waſaras ſapultſchu laiku waj pee zita gadijuma ſapulzetos) nolemtu ſwehtku weetu un laiku, iſſtrahdatu ſwehtku programu, apſpreeſtu ſwehtku ehkas planus, dſihwokku jautajumu, ee-ejas zenas, goda meelaſta zenas, nodroſchinatu ſwehtku rihzibas kapitalu, eezeltu ſwehtku rihkotaju komiteju, kurai buhtu ſtingri jarihkojàs beedribu delegatu ſapulzes nolehmumu robeſchâs, janodod tai wiſi rehkini u. t. t. Par ſwehtku ſarihkotajeem waretu peemehram wehlet wairaku beedribu uſtizamakos lozekkus, preekſchneekus un warbuht ari zitas atklahtibâ paſihſtamas uſtizamas perſonas. No Rigâ ſarihkoteem dſeedaſchanas ſwehtkeem praktiſki rihkojotees ari pee ſemàm ee-ejas zenam, dſeedatajeem brihwa goda meelaſta u. t. t. katrâ ſinâ wehl ſagaidams prahws atlikums, par kura iſleetoſchanu, ſaprotams, ari buhtu jaiſſpreeſch wiſàm beedribam kopeji, jo tahds atlikums nekad nedrihkſtetu tikt uſſkatits par kahdas weenas beedribas mantu waj peknu, jo tas uſſkatams kà wiſas tautas ihpaſchums un kà tahdu to es no ſawas puſes eeteiktu ſeedot mahkſlai — rakſtneeku fondam, kurſch ari nekad nebuhtu pahrwaldams no weenas ween beedribas. Pee rakſtneeku fonda pahrwaldiſchanas — zik ween eeſpehjams, jaſaiſta ari pate tauta. Katrâ ſinâ jaeewehro deweju wehleſchanàs.

Tahdejadi nahkoſchos V. wiſpahrejos muhſu tautas dſeedaſchanas ſwehtkos rihkojotees ſajuhſmiba tautâ buhtu wehl jo daudſ leeliſkaka, ſwehtki tiktu wehl jo wairak apmekleti, iſdotos wehl daudſ labaki nekà pagahjuſchee. Bet par wiſàm leetam tee buhtu wehl jo leelakâ mehrâ tautas ſwehtki, jo zehlaki un diſchenaki nekà bijuſchee. Un garâ jau it kà ſadſirdot V. wiſpahrejo muhſu tautas dſeedaſchanas un muſikas ſwehtku burwigi warenàs, gaiſu trizinoſchàs un ſirdi aiſgrahbjoſchàs ſkanas it kà newikus pluhſt pàr luhpam:

„Kas pretoſees dſeeſmu juhſmam,
Kas ſkanas apſpeeſt ſpehs?
Waj tautas juhtu ſtraumes
Kahds liktens apturès? —
Ne, dſeeſmai naw pretineeku,
Lihdſ ko ta wiknojot pluhſt,
Ja dſeeſmu dſeed mihleſtibâ,
Tad ſirſchu ledus kuhſt!“

Par muhſu ſaimneezisko dſihwi.

III.

Saimneeks — rentneeks un gruntneeks. Pirmàs un otràs aiſgahjeju kuſtibas. Wiſpahrigàs ſaimneeziſkàs brihwibas noſihme muhſu dſihwê.

Jaunais laiks atnahza un peeklauweja pee katras atſtahlakas un kluſakas formas durwim un eewilka winu wiſpahrejâ paſaules dſihwê. Prahtneeks praſija katram brihwibu; tautſaimneeks — jaunus ſpehkus preekſch ſazenſchanàs ruhpneezibas kara laukâ. Jaunee iſgudrojumi teknikâ dewa rokâ lehtus raſchoſchanas lihdſekkus; ſatikſmes

---

meeſas tihritu no wiſeem neſchkihſtumeem. Wahrtu ſargi winus tad apſweizina: „Meers ar jums! Juhs eſat labi uſweduſchees, nahzeet eekſchâ un paleezeet ſche muhſchigi!“ uſ ko tee atbild: „Slawets lai ir Deews, kas ſawu apſolijumu mums peepildijis un lizis mums mantot ſemi, lai mehs paradiſê dſihwotum, kur mums eepatikkas“ (39. ſure).

Korans daudſàs weetàs ſtahſta par Paradises iſzelſchanos, gultni, leelumu un ihpaſchibam, ka ari par deewbijigo uſturamo weetu un ſwehtuma daſchadàm pakahpem. Paradiſe ir ta pate weeta, kur atradàs pirmà zilweku pahra mihtne, bet pehz pirmà grehka tika pahrzelta no ſemes uſ debeſim. Tatſchu pehz Mutazilitu uſſkateem un ſenajeem noſtahſteem ta eſot zita weeta un jau preekſch paſaules radita. Ta atrodotees waj nu aiſ ſeptinàm debeſim waj ari ſeptitâs debeſîs pa labi ſem Deewa trona pee „lotus“ koka (53. un 2. ſure) un ir tik pat leela kà debeſs un ſeme (3. un 57. ſure). Kà patihkama un augliga gaiſu druwa ta teek noſaukta no Wezàs Deribas patapinatos wahrdos drihſ par dahrſu (dſchannat), drihſ par „edeni“ (preeku). Wiſkrahſchnakee koki un daikakee wihnkruhmi tur aug, dod ſpirdſinoſchu pawehni un pahrpilnibâ neſ wiſgahrdakos augſus, ar kureem deewbijigee pehz patikas meelojas. 56. ſurê ſewiſchki teek peemineti beſehrkſchkainee lotus koki un ſkaiſti norindotee talha koki, bet teem blakus ari palmes, granatahbeles un augſu koki, ſem kureem dſihwos labàs rokas laudis. Tſchetras leelas upes tek zaur Paradiſi, kuras iſzekas pee ſwehtlaimibas koka — tubas pakahjem; weenà upê tek peens, otrâ ſchkihſtits medus, treſchâ wihns un zeturtâ dſihdrs, ſaldens uhdens. Beſ tam tur atrodas wairaki dſihdri awoti, kà „ſalſabils“, iſ kura iſwehrd wihns ar engweruhdeni (zandſchabil) un „kapirs“ (ihſteni kampars, kas tezina wihnu ar uhdeni ſajauktu (76. ſure). Pehz daſchàm weetam Koranâ ſchis leelais dahrſs iſrahdas ſadalits tſchetrôs dahrſôs, tikai naw lahgi noſkahrſtams, waj ſchis tſchetras nodakas nolemtas preekſch daſchadàm ſwehtajo ſchkiram, jeb waj tàs peemehrotas tſchetreem deenas laikeem. 55. ſurê teikts: „Bet preekſch ta, kas ſawa kunga klahtibuhtnes bijees, nolemti diwi dahrſi . . . iſgreſnoti kuplu ſaru kokeem, abôs atrodas tekoſchi awoti. Beſ ſcheem abeem dahrſeem ir gatawi wehl diwi dahrſi . . . tumſcheem ſakumeem apehnoti.“ Daſchreiſ praweetis Paradiſi eedomajees ari kà milſiſku dſihwokli waj ſahli, kas ſaſtahw iſ wairakàm weena wirs otras buhwetàm telpam jeb dſihwokkeem.

Schaî walſtibâ nu deewbijigee, muhſchigi jauni palikdami, pawada dſihwi nebeidſamos preekos un laimibâ. Wiſs, kas ſpehj prahtus eepreezinat, wineem ſaſneedſams wiſleelakâ pilnibâ. Wini paſchi gehrbuſchees dahrgâs drehbês no ſaka ſihda un ſamta, ar ſeltu un ſudrabu zaurausta, rokâs wini nehſâ ſelta un ſudraba aprotſchus. Uſ ehrtu un patihkamu atduſu aizina mihkſti ſihda ſpilweni un krahſchni grihdſegi. Pahrdabiſkas buhtnes, ſtalti jaunekli un burwigas jaunawas ar pilnàm zehlàm kruhtim un leelàm melnàm azim, kuras drihſ ſalihdſinanas ar gleemeſchos paſlehptàm pehrlem, drihſ ar rubineem waj ar ſtrauſa apſegtàm olam, — tàs winus apkalpo. Tàs aiſweenam patura ſawas jaunibas ſihmes, tà tad nekad nebeidſ buht meitas, kapehz wini tàs muhſchigi weenadi mihlê. Jaunekli, ſchee paradiſes Ganimedi, deewbijigajeem paſneedſ ſudraba kauſos un bikeros un ſtiklam lihdſigàs ſudraba pudelês wihnu, no kura nerodas nekahdas galwas ſahpes, kamehr jaunawas, ſchis paradiſiſkàs Hebes, wineem peedahwà wiſdahrgakos augſus. Ari zitadi muhſchigos netrauzè nekahdas behdas, nedſ nepatikſchanas. Tee neſajuht ne deenas karſtumu, ne nahkts aukſtumu, bailes un raiſes teem nekad neuſmahzas, pat nogurumu tee nemana. Sirſnigâ draudſibâ ſaweenoti, wini duſ uſ ſpilweneem weens pretim otram un winus pamudina: „Ehdeet un dſereet pehz patikſchanas par algu ſaweem darbeem!“

Laiku kawedami wini weens otru apſehrſch, bet neſarunajas par kahdàm neeka leetam. Wini neapmelojas, neapſuhdſas, bet ſateekas wiſleelakâ meeribâ un neko zitu ari nebauda, kà tikai meeribu (19. un 56. ſure). Kaut gan laulibas dſihwe Paradiſê naw atzelta, tad tomehr tur ſaweenoti tikai labi wihri ar labàm ſeewam un labas ſeewas ar labeem wihreem. Ja nu kam ſchaî behdu eelejâ bijuſe tauna ſeewa, tad Paradiſê winſch to wairs nedabun, bet ta teek peebeedrota launam wihram. Wahrdu ſakot dſihwe ſchaî paſaulê ir tikai ehna, ſalihdſinot ar Paradises dſihwes baudam un preekeem. Tà teikts 29. ſurê: „Pateeſi, ſchi ſemes dſihwe ir tikai joks, tikai rotaka; tikai nahkamà mahjoſchana Paradiſê ir ihſtena dſihwe.“ Gluſchi lihdſigi ſkan lahds iſteikums 4. ſurê: „Dſihwibas alga ſchai eelejâ ir tikai maſa un neeziga, alga nahkamâ dſihwibâ ir daudſ labaka preekſch ta, kas Deewu bihſtas.“ Un zik ilgi gan paſtahw ſchee ſwehtee preeki un laimiba? Muhſchu muhſcham. Kas reiſ ſchinî Paradiſê eetizis, ta laime nemaſinajas, turpretim paleelinajas.

(Turpmak beigas.)

Sihkumi.

Par laika pareqoſchanu. Belgijas meteorologa Wendelona laika pareqoſchana pelna eewehribu. Wiſmaſak no daſchadàm perſonam peenahkuſchi paſinojumi, kuri weenbalſigi apleezina, ka Wendelens jau daudſ reiſas deenu un diwas agrak pirms Briſeles obſerwatorijas laika paſinoſchanas telegramam pateizis barometra kriſchanos. Winſch laiku eepreekſch noteiz zaur to, ka weenkahrſchi eewehro debeſis pee ſaules uſlehkſchanas un noreeteſchanas. Katru reiſi, — ſaka Wendelens, — pirms barometra ſtipras kriſchanas mehs pahrleezinajamees, ka gandrihſ diwas deenas eepreekſch wirs ſemes ſeko ſewiſchkas parahdibas pee debeſim. Pehdejà peenem gaiſchi ſalganu nokrahſu, kas taî dod ſewiſchku zaurredſamibu ſaulei uſlehzot un noreetot. Tahdu parahdibu wairakreiſeja eewehroſchana muhs pehdigi pahrleezinaja par muhſu ſpreedumu pareiſibu un tahdâ ſinâ mehs eſam eemahzijuſchees eepreekſch noteikt negaiſa tuwoſchanos un to paregot diwas un trihs deenas eepreekſch.

Tahdâ ſinâ, ja ſaules uſlehkſchanas puſê debeſs peenem bahli ſalganu, bahlu ſmaragda atſpihdumu, tad pehz pahra waj trijàm deenam war ſagaidit negaiſu. Schi laika eewehroſchana ir tik weegli iſdarama, ka ikweens war pahrleezinatees par Wendelena laika paregojumu pareiſibu.

Serums pret lepras ſlimibu. Laikraſts „Autoritè“ atſtahſta kahdu Nujorkas laikraſtu ſinojumu par koti ſwarigu jaunu atradumu, ja tikai tas iſpildis uſ winu liktàs zeribas. — Ahrſts Daiars iſdarot mehginajumus lepras (ſpitalibas) ahrſteſchanâ ar wina iſgudrotu tſchuhſkas serumu. Mehginajumu panahkumi koti intereſanti: no peezeem dſeedinateem diwi pilnigi iſdſeedinati, kamehr diwu ſlimneeku ſtahwoklis eewehrojami labojees, tikai weenam ſlimneekam palizis ſliktat. War ari buht, ka tas notizis zaur kahdeem ziteem eemeſleem, bet ne no jaunà dſeedinaſchanas lihdſekka. — Lai buhtu kà buhdams, bet tomehr Amerikas waldiba koti intereſejas par ahrſta Daiara jauno atradumu un ſchimbrihſcham ar to ſahkuſe weſt ſarunas par lepras ſlimneeku kolonijas dibinaſchanu kahdâ no Hawajas ſalam. Waldiba wehlas, lai min. ahrſts uſnemas ſcho ſlimneeku ahrſteſchanu. — Tagad wehl gruhti noteikt, zik leelâ mehrâ un waj pawiſam derigs jaunizgudrotais lihdſeklis.

Zik jaunam likums atlauj prezetees? Uſ ſcho jautajumu daſchadu walſtju likumi dod daſchadas atbildes. Kamehr lihdſ ſchim Wahzijâ wihram wajadſeja buht aſtonpadſmit gadu wezam, tagad jaunais likums praſa diwideſmit weenu gadu; ſeewai wiſmaſak ſeſchpadſmit gadus wajaga buht wezai. Auſtrijâ preekſch abeem dſimumeem tſchetrpadſmit gadu ir preekſchâ rakſtitais wezums. Franzijâ un Belgijâ likums preekſch wihra noteiz ſeſchpadſmit, preekſch ſeewas peezpadſmit gadu. Ungarijâ preekſch katoleem noſaziti tſchetrpadſmit un diwpadſmit gadi, preekſch proteſtanteem aſtonpadſmit un peezpadſmit gadi. Kamehr wezums, kahdâ drihkſt prezetees, wiſur preekſch ſeewas eeſtahjas agrak nekà preekſch wihra, tamehr Kreewijâ dara iſnehmumu; ſche ſeewa tikai ar ſeſchpadſmit gadeem ween wehl drihkſt prezetees, wihrs turpreti jau ar tſchetrpadſmit. Greekijai un Schweizijai tee paſchi noteikumi, kahdi Spanijai, Turzija nekahda wezuma nerakſta preekſchâ, tur preekſch ſaprezeſchanàs wajadſigas tikai daſchas ſinaſchanas religijâ.

R.—

zeli saweda waigu waigâ koti attastas tautas un nostahdija winas weenu pret otru, kà konkurentus uf pasaules tirgus. Pamasitem skatuwe tika arween raibaka un plaschaka, jo katrs juta uf sewi dalu eespaida. No pasaules dsihwes atkarajàs ari wisu dsihwe, no dsihwes leelumâ atkarajas dsihwe masumâ. Ja ruhpneeziba kahdâ semê bija wairak usplaukuse, ka wareja lehtak un labak raschot, tad otrai semei ar wahjaki attihstitu ruhpneezibu wajadseja samaksat dahrgu naudu par raschojumeem un pahrzeest ruhpneezifkas krises, kuras nesa breesmigus saudejumus. Semkopibâ atkahrtojàs tàs paschas likstas. Semês ar labàm ihpaschibam preeksch labibas pee prahtigas lauku apkopschanas raschoja daudf un lehti; jaunee raschotaji usstahjàs par pirmeem konkurenteem uf pasaules tirgus un draudeja ziteem, masak spehjigeem semkopjeem, ar bankrotu.

Tahdi jauni saimneezibas apstahkli sauza pehz stipreem lihdsekleem, kuri lai stahwetu pretim katrai krihsei un sazenstos ar ziteem ruhpneezibâ. Wajadseja dsihwê raisit wakâ wisus spehkus, lai sastahditu nepahrwaramu ruhpneezisku un laukfaimneezisku kara spehku, stipru sawâ kopigumâ un preekschsihmigu katrâ masakâ dalâ. Wajadseja gahdat par organisaziju, kas dibinaja augstako tekniſko isglihtibu plaschâ mehrâ, un par apsinigeem darbeneekeem, kurus nehma no saimneezisku apzeetinatàm schkiram. Ja leelruhpneeziba issauza pasaulê jaunu dsihwi, kas dibinajàs uf konkurenzi, uf brihwu sazenschanos kulturas darbôs, tad wina lika jaunus pamatus: brihwibu wisâs kahrtâs un weetâs, ne dsejneeka brihwibu, debesu meitu, bet pateesibas pilno, dsihwibas pilno brihwibu, kas isplatijàs par wisàm schkiram.

Lihds ar leelruhpneezibu isplatijàs nauda, kas isslihdsinaja zilwekus sawâ starpâ. Ne priwilegija, bet nauda waldija pasauli. Zitadi ari newareja buht jau tamdehl ween, ka zilwekam wajadseja tapt tik pat brihwam, kà schim grosigajam metalam, lai waretu atrast ihsto weetu, kur wislabak isleetot sawus spehkus un par to sanemt sawu algu. Lai neiszeltos pahrpratumi, tad eepreekschejee wahrdi nemaf nenosihmè, ka nauda weda laimi zilweka sabeedribâ, bet gan to, ka wina atstahja labu eespaidu uf zilweku personu, padaridama winu par brihwu, atklahdama winam wisus zeku, lai meklè katris sawu laimi. Tik un ne wairak. Ja semneekam brihwiba personiska un ihpaschi saimneeziska, nahza wehlak, tad tas isskaidrojams weenkahrschi zaur to, ka semneeks dsihwo atstati, isklaideti pa leeleem un plascheem semes gabaleem, kur pirmee eespaidi un domas nahk wehlak un eesaknojas gauschaki, ari zaur to, ka tam gruhts meesas darbs. Tomehr ar laiku winu aisnehma jaunais wirseens un winsch sajuta sadsihwes pahrmainu wisâ winas plaschumâ un dsikumâ. Kreewiju jaunais laiks ihpaschi aisnehma pehz Krimas kara, kas, lai gan bija norahdijis, zik wina eekschkigi stipra, tomehr bija usrahdijis daschu labu weetu, kur wina bija palikuse Wakar-Eiropai nopakal, ihpaschi tekniskâ sinâ.

Mums ar leelako usmanibu jaluhkojas uf teem eespaideem, kahdus atstahja Aleksandra II., Zara Atswabinataja reformas uf dsihwi. Baltijas semneekeem personigà brihwiba bija dota no Aleksandra I., tapehz ari leelakais eespaids bija tai reformu dalai, kas sihmejàs uf semneeku dsihwes materialo puſſ, uf semes pirkschanu par dsimtu no muischas, waj wismaf isrenteschanu un pagastu paschwaldibu. Pirmajai wajadseja nahkt rentei, tad tikai ispirkschanai, jo ispirkschana bija pahrak jauna leeta un tika ar schaubam usnemta no semneeku puses. Saites ar muischu bija sarautas: muischai nebija teesibas nemt semneeku sem sawa paspahrna, gahdat par winu, kà par newainigu, peeskatamu radijumu. Muischa newareja wairs atstaht eespaidu uf pagasta teesu, newareja eemaisitees pagasta saimneezisKâ dsihwê, jo winam bija pascham sawa likumigi noteikta kahrtiba, kahdâ pagasts wadija sawas eekschejas darischanas zaur weetneeku pulku. Tomehr semneeks nebija galigi emanzipejees: winam nebija pascha semes, kuru wajadseja rentet no muischas. Kungu un saimneeku satiksmi nosazija kontrakti, kuri bija likumigi apstiprinati un dewa weenai waj otrai pusei rokâ lihdsekli, meklet teesas zekâ atlihdsinajumu par noteikumu pahrkahpschanu kontraktâ.

Pee rentes kungam palika wara uskraut semneekam nosazijumus un pagehrejumus pehz sawas gribas un patikas, par peem.: leelu renti, kuru atkal wareja paaugstinat pehz notezejuscheem gadeem, daschadus nosazijumus par semes kopschanu, par mahju buhwi un ustureschanu. Zaur renti Baltijas semneeks nebija kluwis gluschi patstahwigs. Plaisma starp saimneeku un gahjeju ari pamasam paleelinajàs. Kamehr senak kalps ar saimneeku dsihwo weenadu dsihwi, weenadi strahdà muischâ, bauda kopigi gruhtumus un behdas, — tagad saimneeks, juhtas nodroschinats masakais uf wairakeem gadeem un, ja spehj isturet wisas nomaksas muischai, uf ilgaku, nesinamu laiku. Ari mantas stahwoklis abus schkir. Saimneeks sahk usluhkot sewi par augstaku, par pawehlneeku. Ja nu ari tahdi schkiroschanas gadijumi wisur nebija weenadi, tad tomehr pamasitem wini sahk eeweestees. Gahjejs slihd slihdedams pa sabeedriskàm trepem. Senak winsch ar saimneeku kopizi apspreeda par darbeem, muischâ eeschanu: winam bija balss teesiba, bet te winsch eewehroja, ka winam japaleek par tik semaki, par zik saimneeks teek augstaki. Japeesihmè, ka schkiroschana wehl nebija tik asa un uskrihtoscha, ka gahjejs usluhkotu saimneeku par sawu pretineeku, kursch apskauschams un eenihstams tamdehl, ka winam tik daudf mantas, ka gahjejs pee tahdas nekad newar tikt. Winsch wehrigi luhkojàs saimneeka dsihwê un labi pasina wisus ikdeenischkos apstahkkus mahjâ: winsch eewehroja, ka saimneeka mantas stahwoklis arween labojas. Wiss saimneeka darbs palika sehtâ, mahjâ un laukâ; labiba sahka labaki augt, labiba maksaja, kuhtis pilnas lopu, stallis pilns ar sirgeem. Ne seno muischu braukschanu, ne pahrraudsibas no muischas puses, ne muischkunga, ne mahju wagara neredf mahjâs: winsch pats sawâ muischâ kungs un saimneeks. Kluſa un meeriga saimneekam dsihwe, nodroschinata eenahkumu sinâ. Behrnus winsch ari war labaki isaudsinat, isskolot, pats ari labaki dsihwot, apgehrbtees un paehst. Brihnum eepatikàs gahjejam tahda pat dsihwe pa sawu lauku un druwu, pa sawu kuhti un klehti, pa sawu dahrsu un plawu. Ari winsch gribetu eetikt tahdâ weetâ, kur waretu dabut tik daudf semes, kà pats waretu apstrahdat ar sawejeem, turet sawu sirgu, sawu gowi — wisu sawu. Brihnum winam gribejàs palikt par tik pat laimigu un turigu, kahds bija saimneeks. Tas bija koti saprotami un dabiski. Winam ikdeenas preeksch azim norisinajàs skati, kuri iswilinaja domas par patstahwigu saimneezisku dsihwi. Schajâ laikâ gahjejam zehlàs ihpaschs ideals — saimneeks.

Gahjejs bija palizis gahjejs, bet winsch gribeja ko labaku sasneegt. „Semi!" winsch sauza. Winsch juta sewi leelu spehku, lai plehstu un strahdatu, koptu, sehtu un plautu, bet neweens winam neatbildeja uf wina kaisligo sauzeenu. Winsch ar druhmu skatu luhkojàs apkahrt, pehtidams pehz semes stuhrischa, un neatrada neneeka. „Semi, dodat semi!" Atbildes nekahdas nenahza: neweens uf wina neklausijàs un ari newareja klausitees. Saimneeku mahjas bija stingri nodalitas pehz likumeem, kontrakti tika isdoti weenai personai, kura usnehmàs wisas maksaschanas muischai un wisus klauschus pagastam un walstij.

Gahjejs nebija apmeerinats, jo wina ideals nebija peepildits: semes winam nebija, semes winsch newareja dabut dsimtenê aiſ ta eemesla, ko mehs jau peeminejàm. Ja mehs waretu isdibinat to leelo apnehmumos no psikologiskas puses, t. i. isdibinat, kà winsch zehlees, atrisinajees un nodibinajees ne weena zilweka, bet wisas tautas apsinâ, waj pareisak weenas schkiras, tad mehs dabutu raksturisku lapas pusi par masas (kauschu bara) psikologiju. Mums buhtu jausmeklè tahdas apnemschanàs apslehptee dsinekli, kas aisnem tuhkstoschu zilweku prahtus. Ja mums buhtu janosaka pirmais un wispahrigais motiws, tad buhtu pats wispahrigakais un elementarakais: apsinigs un brihws zilweks mehgina uslabot sawu dsihwi, nodroschinat sawu stahwokli un sagahdat saweem pehznahzejeem labaku, weeglaku dsihwi. Tas ir dabas likums un neatkarajas ne no kahdeem sabeedriskeem apstahkkeem. Schim pirmatnejam dsinulam naw ne meesas ne asinu, kuras winsch dabun no apkahrtejàs dsihwes; winam naw ne apsinama mehrka, ne noteiktas zenschanàs; winam naw spehka, tapehz ka winsch tukschs, jo nenoteiktu, instinktiwu wehleschanos mehs newaram saukt par saturu. Dodat tahdai eegribeschanai dsihwu bildi, pee-eetamu un saprotamu, un wina taps par psikologisku faktu schkiras waj tautas apsinâ. Lihds tikko tas ir notizis, winsch taisa brihnumus. (Turpmak wehl.)

IV. Baltijas laukſaimneezibas isstahde.

No J. Wagnera.

I.

Gresni puschkotàs isstahdes telpas sestdeen (12. junijâ) atwehra sawus wahrtus. Skatitaji pluhst tuhkstoscheem no malu malam turpu un isdalas pa daschadàm nodalam, witrinam u. t. t. Dewinpadsmitâ gadu simtena darbibas panahkumu krahschnà aina parahdas muhsu azim un muhs steigtin pahrsteids, redsot, kahdus milsu sokus teknika ihsâ laikâ spehruse uf preekschu. Pagahjuschi gan tikai nedaudf gadi no pehdejàs isstahdes, bet zik jaunu leetu tagad nesastopam isstahdê, kahdas derigas maschinas naw peenahkuschas klaht, zik daudf wezo naw galigi pahrlaboti, tà ka laukſaimneeks ik uf soka sastop daudf jauna un deriga sawâ arodâ. Bet netik ween laukſaimneeka wehribu saista schee preekschmeti, ne, ari katra inteligenta zilweka, tadehl ka teit dabun redset leetas darbâ, par kuràm zitadi mums naw ne jausmas.

Atstahdami paschas isstahdes kritisko apraksstu wehlakam laikam, tagad gribetum tikai lasitaju wehribu greest uf daudsàm interesantàm nodalam un weetam. Laukſaimneekeem schi isstahde no leela swara! Gruhtee laiki ar wisàm sawàm klismam speestin speesch katru laukſaimneeku ar slubu pabreet uf raschigakeem darbibas weideem. Jau wispahr pasihstamàs lehtàs raschojumu zenas speeda nopeetnu laukſaimneeku pahrgrosit agrako darba gaitu, bet wehl wairak to dara tagad darba spehka truhkums un dahrgums. Darba spehks lehtaks netaps, pehz ta ari nezentisimees, jo isglihtiba pasaulê eet uf preekschu un atrisina lihdsi daudf leelakus dsihwes prasijumus, nekà neisglihtota zilweka, bet isglihtiba rada ari raschigaku darba spehku. Un nekur mums naw tik laba atgadijuma ihsâ laikâ ar to eepasihtees, kà tur, kur katris wedis to labako, raschigako un jaunako atradumu.

Laukſaimneeku peenahkums nu tikai buhtu no tuhkstoscheem daschadeem preekschmeteem ismekletees to derigako.

Gan laiki tagad slikti un naudas mas un tadehl gruhti pahreet uf jauneem raschigakeem darbibas weideem, un ziteem pelnas sareem, bet zita zeka mums naw un tadehl gan neka mehs newaresim darit, ka buhs ja-atrod zeli un lihdsekli, kà eegahdat tagadejos tekniskos lihdsekkus laukſaimneezibas pazelschanai.

Isstahdei telpas eenem plaschu apgabalu un no tahleenes karogi pliwinadamees aizina weesus apmekletajus. Pa wahrteem ee-ejot tuhlit muhsu wehribu saista wisai plaschà tekniskà nodala un skats ir tik leelisks un pilns daschadibas, ka pateesi azumirkli newar isschkirt, kurp dotees, kuŗus preekschmetus sahkt pirmos apskatit. Tomehr daudf mas paluhkojot teekam itkà wilktin wilkti pee teem preekschmeteem, par kureem gan esam dsirdejuschi, bet kuri wehl wisai mas pee mums darbâ. Schahda weena maschina ir labibas plaujamà maschina, kura ari tuhlit saseen kuhlischus. Tahlak atkal daschadas sehjamàs maschinas, sirga grahbekli, arkli; pa labo roku atkal garàs rindàs wisadi motori, kuŗamàs maschinas; sche muhsu wehribu sewischki saista salmu elewators, kursch pee kulmaschinas aistaupa wisai daudf darba spehka. Semes kulturas daiku nodala tàpat wisai bagata un teit es apskatitaja wehribu gribetu greest uf twaiku arkleem, kuri ari pee mums wehl naw darbâ redseti. Wisai interesantu arklu eeraudsiju ari starp Schwarzhofa arkleem, kursch gan tikai rahdas ir mehginajums, bet wiss sastahdijums tik praktisks, ka schim arklam, ja tahds darbâ israhdisees par derigu, ir paredsama leela nahkamiba. Lihdsschinejee Saka apgreeschamee arkli bija par daudf smagi un ne-ehrti apgreest. Sche schis launums, kà leekas, buhs nowehrsts.

Katra laukſaimneeka wehribu bes schaubam saistìs gowju slauzamà maschina „Thistle", kura darbâ redsama par sewischku ee-ejas maksu ap pulksten 12 un 6. Par scho maschinu wehlaku plaschaki.

Tahda pat bagata un interesanta ari ir lopu raschojumu isstrahdajamo maschinu nodala, kur katrs ar patikschanu apluhkos leelo pulku daschado maschinu un sewischki to, kura no swaiga peena tuhlit atschkir krehjumu un sakul sweestâ.

Otrâ puſê no schàs nodalas atkal wisai interesanta ir siwkopibas nodala, kur netik ween redsami siwju perinaschanas aparati, bet ari siwis dabigâ leelumâ un daschadibâ.

Katrs dabas draugs ar patikschanu apluhkos ari meschkopibas nodaku, kura sneedf reti daudf interesanta materiala.

Wisplaschakà isstahdes nodala ir lopu. Ta aisnem wisu isstahdes widuzi un leetpratejam sneedf tikdaudf materiala, ka pateesi newar azumirkli samanit, ko sahkt apluhkot. Ahrsemju slawenàs gowis mehs teit redsam tahdâ daudzumâ, kà wehl neweenâ Baltijas isstahdê. Waram tikai katram eeteikt, apmeklet un nopeetni studet scho nodalu, no kuras daudf ko waram mahzitees.

No eekschzemes.

a) **Waldibas leetas.**

Baltijas domenu waldê par wezako topografu eezelts tàs paschas waldes topografs, kolegiju asesors Kronbergs.

Eezelts: Sewischku usdewumu eerednis Nikanorows Widsemes krona palatâ par Sahmu salas aprinka nodokku inspektoru un Tulas gubernas nodokku inspektors Skworzows par Rigas aprinka nodokku inspektoru.

Par Jelgawas-Bauskas aprinka polizijas waldes sekretara weetas ispilditaju eezelts Kursemes gubernas waldes darbwedis, kolegiju registrators Waruschkins. (K. G. A.)

Jaun-Jelgawas aprinka polizijas waldes kanzlejas kalpotajs Frizis Abols uf pascha luhgumu atlaists no deenesta, skaitot no 1. maja. (K. G. A.)

a) **Baltijas notikumi.**

Jautajums par semsiu eeweschanu Baltijas gubernàs, kà Peterburgas laikraksti sino, laikam drihsumâ tiksot isschkirts. Eekschleetu ministrija esot jau sawahkuse wisus preeksch schi jautajuma isschkirschanas wajadsigos materialus.

Baltijas krogu leetâ finantschu ministrijas isdotà awise „Westnik Finansow" sawâ 23. numurâ pasneedf garaku wehsturisku apskatu par scho krogu izselschanos un attihstischanos, par winu turpmako likteni un par krogu ihpaschneeku teesibam uf atlihdsibu krogu slehgschanas gadijumâ. Uf Baltijas gubernam, kà finams, pagahjuschâ seemâ bija atsuhtits krona dsehreenu pahrdoschanas wirswaldes wezakais rewisors Minzlowa kgs, kuram krogu jautajums bija jaispehta un jasakrahj wisi uf scho jautajumu atteezoschees materiali. Uf sawahkto sinu un materialu pamata sastahdito pahrskatu nu nodrukajis „Westniks Finansow" augschminetâ rakstâ, kura saturu sche atstahstam. Atlihdsibas maksaschana Baltija krogu ihpaschneekeem no krona puses minetâ rakstâ teek isskaidrota par netaisnibu pret Kreewu un Poku muischneekeem, kuri nedabujuschi nekahdas atlihdsibas. — Laikrakstu baumam, ka finantschu ministrija esot ar meeru ismaksat „Baltijas baroneem" 10½ waj pat 21 milj. rbk. atlihdsibas par krogu teesibas atnemschanu, ne-esot nekahda pamata. Baltijas prowintschu likumôs (III. dal. 1864. g. isd. pehz 1890. g. turpin.) starp muischneeku muischu realteesibam esot gan usskaitita ari sewischkà muischu ihpaschneeku teesiba atwehrt uf laukeem krogus un pehz walsts pamata likumeem ari wispahreji jauni likuma nosazijumi, kà peemehram krona degwihna monopola eeweschana, newarot atzelt sewischki preeksch kahda apgabala isdotos speziallikumus, ja tas neteekot wispahrejôs likumôs skaidri un gaischi noteikts. Tomehr, tà rakstâ tahlak teikts, Baltijas sewischko noteikumu atzelschana weegli isdarama likumdoschanas zeKâ, tà ka paleekot wehl neisschkirts tikai tas jautajums, waj muischneeku muischu ihpaschneekeem par winu lihdsschinejo teesibu atnemschanu maksajama atlihdsiba, waj nè. Finantschu ministrija uf scho jautajumu atbild ar nè, tapehz ka dsehreenu pahrdoschanas teesiba nepeederot pee realteesibam, bet esot tikai personiga teesiba. Schos usskatus motiwejot, finantschu ministrija starp zitu atsauzas uf to, ka pat Prussijâ sawâ laikâ dsehreenu pahrdoschanas teesiba atsihta par personigu teesibu un tapehz 1810. gadâ esot atzelti toreis par degwihna pahrdoschanu tur pastahwoschee nosazijumi, neismaksajot muischam par to nekahdu atlihdsibu. Baltijas krogeem esot pa leelakai dalai eebrauzamo weetu raksturs, kur lauzineeki warot eepirktees daschadas prezes, kà ari dabut nakts-mahjas un siltu ehdeenu. Pehdejôs 10 gadôs ari muischneeki paschi esot deesgan daudf krogus slehguschi, kur tas israhdijees par wajadsigu. 1889. g. Widsemê, Kursemê un Igaunijâ bijuschi 3,589 krogi, bet 1898. gadâ wairs tikai 2,738 krogi.

Raksta beigàs isteiktas domas, ka Baltijas prowinzês, kur naw leelu sahdschu, bet atsewischkas mahjas, zita no zitas labi attahlu, esot deesgan gruhti atwehrt peeteekoschu skaitu krona degwihna pahrdotawu. Schimbrihscham kronis nodomajis eerihkot: Widsemes gubernâ — 175 (uf ik 230 kwadratwerstem weenu), Igaunijâ — 90 (uf ik 192 kwadratwerstem weenu) un Kursemê — 83 (uf ik 288 kwadratwerstem weenu) krona degwihna pahrdotawas. Finantschu ministrijas preekschstahwji uf augschejo aprahdijumu pamata beigàs issakas, ka ar krona degwihna monopola eeweschanu Baltijas gubernàs weetejeem muischu ihpaschneekeem kronis neismaksaschot nekahdu atlihdsibu, bet leelakà dala muischu krogu tamehr palikschot uf ta pamata, ka wineem atlauschot krona degwihna tahlaku pahrdoschanu aistaisitàs pudelês pret 20 kap. leelu atlihdsibu par wedru. — Krona degwihna monopolu, kà finams, eewedis 1900. g. 1. julijâ.

Zehsu aprinkî no sch. g. 15. lihdf 22. majam ar nikno drudsi sasirguschi 6 leellopi un krituschi 2.

Lubanas pagastâ, Zehsu aprinkî, „Brantu" mahjas saimneekam Juliusam Tschonkam atlauts eerihkot fotografisku darbnizu un isdarit fotografiskus usnehmumus Zehsu aprinkî. (W. G. A.)

No Jelgawas. Par aprinka muischneezibas preekschneekeem iswehleja: Jelgawas aprinkî — baronu Wilhelmu Hanu un Kuldigas aprinkî — baronu Maksi fon der Osten-Sakenu.

Lauberes (Лобергское) sawstarpejà ugunsapdroschinaschanas beedriba, kuras statuti apstiprinati 1890. gadâ 15. majâ, uf beedru pilnas sapulzes nolehmuma pamata beiguse sawu darbibu. (W. G. A.)

Kauguru pagastâ, Walmeeras aprinkî, Pawasaru mahjas maspilsonam Danielam Trifonowam atkauts eerihkot zementa fabriku ar twaiku dsineju. (W. G. A.)

Bormanu pagastâ, Walkas aprinkî, muischneekam Woldemaram Wulfam atkauts eerihkot fabriku ar twaiku dsineju preeksch kartona isgatawoschanas no koka. (W. G. A.)

Golgowskas un Krapes pagasti, Walkas aprinkî, uf Widsemes gubernas semneeku leetu komisijas nolehmuma pamata saweenoti weenâ sem nosaukuma Golgowskas pagasts.

Jaun-Gulbenes pagastâ, Walkas aprinkî, Odseneeschu mahjâs Jahnim Klawinam atkauts eerihkot fotografisku darbnizu, kà ari isdarit fotografiskus usnehmumus zitâs weetâs minetâ aprinkî.

Swahrtes pagastâ, Walkas aprinkî, Leimanu pusmuischâ Karlim Zerinam atkauts eerihkot krahsoschanas eestahdi. (W. G. A.)

Limbaschôs prowisoram Teodoram Hansenam atkauts eerihkot fotografisku darbnizu, kurâ isdarit fotografiskus nonehmumus Limbaschu apkahrtnê.

No Kokneses. Weetejee eedsihwotaji, kà „Rischsk. Wesin." raksta, loti ustraukti zaur kahdu pahrdroschu slepkawibu. Nonahwets Kokneses pagasta lozeklis Jahnis Kreewinsch, 23—24 gadus wezs, kursch peekopa fuhrmana weikalu iswadadams wasarneekus un zelotajus pa Kokneses apkahrtnes jaukakajàm weetam.

— Nakti no otràs us trescho wasaras swehtku deenu pee Pastamuischas uf leelzeka kahds no stazijas pasascheeru fuhrmaneem tika nogalinats. Nelaimigam bija pahrsista galwa un kaklâ eeduris ar dunzi. Winam peederoschais firgs Wez-Bebru muischâ no naktswaktneeka, kahdam brauzejam isbehgot, tika atnemts. Diwi aisdomâ stahwoschas personas tika apzeetinatas. J.

No Mengeles. Kahds P. no Jaun-Bebru pagasta gahjis uf Mengeles melderi pehz pagahjuschà gada algas, kur dabujis 3 rbl. un tos ar kahdu labu pasinu tuwejâ dsirnawu „Lapsu" krogâ nodsehris un jokojis, ka no meldera 130 rbl. naudas sanehmis. Bet kad uf mahju ejot, kahdâ grahwî atmodees, tad bijis wispahr ar asinim noskrehjis un galwa bijuse smagi sadausita, kamaschas nomauktas, zepure projam u. t. t. Aplaupitais tagad atrodas Jaun-Bebru ahrsta ahrsteschanâ. K.

Rigas mahzibas apgabala kurators, slepenpadomneeks Lawrowskis, kà „Now. Wr." fino, eeradees Peterburgâ, kur schinis deenâs sabraukuschi wairaki mahzibas apgabala kuratori, uniwersitates rektori u. z. — Peterburgas uniwersitates rektors, profesors W. J. Sergejewitschs aisbrauzis no Peterburgas.

Rigas-Walmeeras XII. eezirkna meera teesnesis N. A. Esche miris. Nelaikim sawâ sinâ leeli nopelni pee Ropaschu masgadeju noseedsneeku kolonijas nodibinaschanas.

No Paltmales. Pehdejâ laikâ sche nodomats dibinat labdaribas beedribu, kuras mehrkis buhs materialiskâ sinâ ispalihdset masturigeem skoleneem. Kà dsirdams, statuti jau eesneegti peenahzigâ instanzê dehl apstiprinaschanas. — Loti teizami! — Zeresim, ka schejeeneeschi neleegsees pabalstit labdarigo mehrki. Spihdums.

Baltijas domenu waldes preekschneeks knass N. B. Mestscherskis pagahjuschâ juhrmalas sanitorijas beedribas sapulzê, kura notureta 26. majâ sem semkopibas un domenu ministra A. S. Jermolowa wadibas, kà „Prib. List." fino, weenbalsigi eezelts par goda beedru. Pirmà schahda sanatorija tikschot zelta Baltijas juhrmalâ blakus Wentspilij, un jo drihsâ laikâ to eesahkschot buhwet.

Seemelu-Widsemê, kà „Düna-Ztgai" raksta, taisotees iszeltees jauna pilsehta pee Turgeles. Alenkiles muischas ihpaschneeks jau lizis atmehrit buhwplatschus pee jaunbuhwejamà Wilandes-Reweles dselsszela stazijas, kà ari pee jaunàs zelulosas fabrikas. Kwadratass maksajot 50 kap. Jaunàs pilsehtas stahwoklis loti skaists; no pluhdeem tai ne-esot jabaidàs.

No Jurjewas aprinka. Neilgi atpakal, kà „Eest. Post." fino, kahds meschsargs noschahwis diwus jaunus zilwekus. Abi jaunekli usbrukuschi meschsargam un to kreetni peekahwuschi, bet projam eedami nebuht ne-eewehrojuschi, ka meschsarga plinte turpat blakus bija kruhmôs paslehpta. Peekautais pehz tam aislihdis lihds kruhmam, panehmis plinti un isschahwis diwus schahweenus behgleem pakal. Weens no pehdejeem bijis uf weetas pagalam, kamehr otris nomiris pehz kahdàm pahra deenam.

No Pernawas aprinka fino, „Est. Post." par sekoschu behdigu atgadijumu. Kahds semneeks ,ainesa weetejam sahdschas kalejam diwstobru plinti islaboschanai un teiza, ka weens stobrs esot peelahdets. Kalejs islahdeja to un otru stobru tuwak neismeklejis eelika plinti uguni. Te peepeschi, kad plinte bija kreetni sasiluse, schahweens is otra stobra gahja walâ un kaleju tà eewainoja, ka tas mas azumirkkus wehlak nomira.

Kursemes generalsuperintendents Panks, kas lihds schim ispildija ari mahzitaja amatu Meschotnê, pehdejo weetu tagad atstahjis un augusta mehnesî pahteeschot uf Zelgawu dsihwot. Wina weetâ par Meschotnes mahzitaju patronats 3. junijâ iswehlejis lihdschinejo palihga mahzitaju Walteri Bielensteinu.

No Leepajas. Apstiprinata braukschanas maksas takse preeksch Leepajas elektriskà eelu dselsszeka. Augstakà brauzamà maksa buhs: I. klasê 5 kap. un II. klasê 3 kap. no pasascheera par wisu gabalu, neisnemot ari linijas, kur wagoni jamaina; skoleni maksà pa 2 kap. Strahdneekeem brauzamo maksu pasemina tikai tad, kad tee usrahda sewischkas kontroles sihmes, ko dselsszeka walde par welti isdod fabriku ihpaschneekeem un pilsehtas waldei. Polizijas eeredni un ugunsdsehseji formas apgehrbâ deenesta darischanâs war braukt pa dselsszeku bes maksas; tàpat ari behrni, jaunaki par 5 gadeem, bes teesibas eenemt sewischku weetu. Augstakà maksa par pretschu weschanu nolikta uf ½ kap. par pudu un wersti.

Leepajas puhra kases „Nadeschda" (Zeriba) statutus eekschleetu ministris apstiprinajis sch. g. 12. majâ. (W. W.)

No Neretas. Schis pawasaris scheitan loti neisdewigs, jo labibai un saknu dahrsu augeem aiss saltuma un pa dakai ari aiss slapjuma augschana nepawisam neweizas. Semkopjeem deesgan behdigi ap duhschu, jo newar nekahdas leelas zeribas likt uf bagatu rudeni. Semi sche apstrahdà pa leelakai dakai ar Leischeem, kurus eewed no tuwejeem kaiminu pagasteem is Kaunas gubernas, jo neatradis neweenu mahju, kurâ nebuhs pa pahra Leischu. Ar Leischeem, protams, gruhtaka dsihwe jau nu gan ir, jo wini naw tik isweizigi kà Latweeschi, bet ko lai dara — jaisteek, jo leela daka no weetejà pagasta lozekleem aiseet uf pilsehtam. — 28. majâ muhs, Nereteeschus, atstahja weetejàs apteekas pahrwaldneeks C. Tomaschewska kgs, aiseedams uf W. gubernu, W. aprinkî par apteekas pahrwaldneeku. Minetais kgs tika no wiseem loti zeenits un dascheem pat paliks ilgi, ilgi atminâ, jo dascham labam slimneekam winsch ispalihdseja ar sawu padomu un tàpat ari bija loti jautris sabeedriskâ dsihwê un par wina kreetnibu ari leezina tas, ka daschas personas no weetejeem eedsihwotajeem pee atwadischanas winam pasneedsa par peeminu kahdu dahwinajumu. Labas sekmes kreetnajam wihram jaunajâ weetâ! Wezais Frizis.

Baltijas skolotaju seminarà, kas atrodas Kuldigâ, schogad kursu beidsa sekoschee 28 audsekni: Martinsch Ausers no Lutrineem, Peters Bebris no Lasdonas, Jekabs Behne no Anneneekeem, Antons Buiwids no Wez-Schwahrdes, Jahnis Dreimans no Zehres, Juris Jansons no Kuldigas, Andrejs Jasenas (Jesens) no Kamardes, Jahnis Jurisons no Wastemoischkas, Jekabs Kalninsch no Suntascheem, Wiktors Kaminskis no Prauleenes, Martinsch Kahrklinsch no Kokneses, Kirils Munkewitzs no Saldus, Karlis Putninsch no Rundales, Roberts Rankis no Leel-Eseres, Wilemons Robeschgruntneeks no Wezmuischas, Aleksandrs Rugajs no Semites, Jahnis Rudsits no Zeswaines, Peters Sakis no Mahrzeenas, Jahnis Salamans no Tolkas, Augusts Scheibe no Aiskujas, Juris Singbergs no Grikeneekeem, Franzis Sandowitschs no Wez-Schwahrdes, Alberts Sineps no Leel-Eseres, Andrejs Spudinsch no Stelpes, Roberts Sungailis no Leel-Eseres, Ernests Stegmans no Nigrandes, Aleksejs Switows no Rigas, Jahnis Waga no Leel-Moonas. — Starp kursu beiguscheem: 23 Latweeschi, 2 Leischi, 2 Igauni un 1 Kreews; pehz tizibas: 16 luteranu, 10 pareistizigu un 2 katoli. — Bes tam Irlawas seminara kursu beiguschais Alberts Redlichs dabuja sewischku apleezibu par weengadeju Baltijas skolotaju seminara apmelleschanu.

No Jekabschtates. Puschkina swehtkeem par peeminu uf weetejà meerteesneschu sapulzes preekschsehdetaja D. A. Markowitscha eekustinajumu sche salasija neleelu sumu labprahtigu dahwanu, kahdus 450 rbl. Scho sumu nodomats isleetot preeksch stipendijas eerihkoschanas uf dsejneeka Puschkina wahrdu weetejà pilsehtas skolâ. Stipendiju peeschkirs skolenam, kas israhdisees par labako tiklab uswescha nàs, kà mahzibu sinâ un israhdis sewischki labas sekmes Kreewu walodâ. Uf tautibu un tizibu pee stipendijas peeschkirschanas negreesischot wehribu.

No Wesenbergas fino awisei „Rev. Beob.", ka nesen Selgas krastmalâ kahds tureenes swejneeks nositis jaunu walsiwi un aiswedis uf Wesenbergu pahrdot. Ari Lugas eetekâ noterta kahda jauna walsiws un aiswesta uf Peterburgu. Domà, ka schos retos juhras weesus uf Baltijas juhru atdsinuschas leelas wehtras, kuras schogad seemeklos plosijàs.

c) No zitàm Kreewijas pusem.

Finantschu ministrijà raduses wajadsiba issinat wisus weetejos apstahkkus, kuri war atstaht kaut kahdu eespaidu uf labibas tirdsneezibu un tauschu pahrtikas lihdsekleem schà gada otrâ pusê. Lai schaî noluhkâ sawahktu sihkas sinas par atlikuscheem labibas krahjumeem Widsemes gubernâ, Widsemes kronâ palatas preekschneeks, kà mums fino, greesees pee wisàm weetejàm waldem ar luhgumu, eesuhtit zaur weetejeem nodoklu inspektoreem sinas par atlikuscheem labibas, miltu un putraimu krahjumeem: 1) pee muischneekeem, 2) pee semneekeem, 3) pagastu sabeedribu labibas krahschanas magasinâs un 4) pee tirgotajeem, dsirnawneekeem, un degwihna dedsinatawu ihpaschneekeem. Bes tam ja-eesuhta ari sinas par issuhtamo labibu, kas atronas dselsszeku staziju waj twaikonu peestahtnu noliktawâs, ostâs esoschos kugos u. t. t.

Laukfaimneeku sapulze. Beidsamais laiks, kad jaeesneedz preekschlikumi par jautajumeem, kas apsihmeti sch. g. septembrî Peterburgâ noturamàs laukfaimneeku un sweestu raschotaju sapulzes programâ, noteikts lihds 15. augustam. — Referati, kuri tiks peesuhtiti lihds schim laikam, eepreeksch tiks zaurluhkoti no komitejas un tad nodrukati. To referatu zaurluhkoschana, kas tiks peesuhtiti wehlak, notiks tikai tanî gadijumâ, ja pehz sapulzei nodomatu jautajumu pahrspreeschanas wehl atlikts swabads laiks.

Wisi sapulzes jautajumi sadaliti 9 grupâs, kà:

1) Sweesta un seera taisischanas teknika; 2) peena raschojumu pahrdoschana eekschsemes tirgôs; 3) peena raschojumu pahrdoschana ahrsemju tirgôs; 4) peena raschojumu suhtischana pa uhdens un sausas semes zekeem; 5) peena usglabaschanas lihdsekli; 6) peena raschoschanas daschadu paraugu organiseschana peenu raschojot leelumâ; 7) sakara nokahrtoschana starp peena raschotajeem un leetotajeem; 8) lihdsekli sinaschanu isplatischanai peena saimneezibâ: skolas, kursi, praktika labakâs saimneezibâs, instruktors; 9) peena saimneezibas wirseens un karaktra sawadibas Kreewijas atsewischkôs apgabalôs.

Semkopibas un domenu ministra beedris, barons J. A. Itskils son Gildenbandts, kà „Peterburg. Wedom." fino, eezelts par lozekli sem teesu ministra N. W. Murawjewa preekschsehdes stahwoschas komisijas, kas isstrahdàs noteikumus par aissuhtischanas atzelschanu.

Waldoschais senats isskaidrojis eewehrojamu jautajumu, waj leetâs par kahda behrna atsihschanu par likumigi dsimuschu war zaur leezineekeem peerahdit, ka schis behrns dsimis no sinameem wezakeem. Senats isskaidrojis, ka gadijumôs, ja ziw. lik. 1460² p. noteiktà krustamà sihme par behrna dsimschanu esot dabujama, tad leezineeki naw peelaischami, bet gadijumôs, kad krustamo sihmi aiskaut kahdeem eemesleem newar dabut, teesa war peelaist ari leezineekus.

Eekschleetu ministrija, kà „Prib. List." no Peterburgas raksta, usdewuse Widsemes ewangeliskai-lutertizigai konsistorijai bes kaweschanàs slehgt wisas ar konsistorijas atkauju atwehrtàs tà nosauzamàs deewgaldmahzibneeku skolas, tapehz ka schahdu skolu pastahweschana ne-esot likumôs paredseta un mahzibu sinâ tàs neteekot no skolu waldes pahrraudsitas. Schahdas skolas pehdejâ laikâ esot atwehrtas wairakâs Widsemes aprinku pilsehtâs preeksch skolas gadôs esoscheem behrneem un stahweja weetejo mahzitaju tuwakâ usraudsibâ.

Jaunos noteikumus par zittautibneeku (nekreewu) strahdneekeem fabrikâs un sawodôs sahkuse isstrahdat finantschu ministrija. Schaî noluhkâ ruhpneezibas un tirdsneezibas departaments sawahzot sihkas sinas par ahrsemneeku skaitu, kuri strahdà Kreewu ruhpneezibas eestahdês.

Jautajums par seeweeschu gimnasiju wispahrejà mahzibu kursa paplaschinaschanu eekustinats tautas apgaismoschanas ministrijâ.

Elementarskolotaju preekschrozibas. Peterburgas laikraksts „Herolds" raksta: Pehz pastahwoscheem likuma noteikumeem (tautas apgaismoschanas ministrijas apkahrtraksts no 1885. g. 14. augusta) wisu tautas apgaismoschanas reforâ kalpojoscho skolotaju behrni ir atswabinati no skolas naudas maksaschanas wisâs widejâs mahzibas eestahdês, neatkarigi no tam, waj winu wezaki kà skolotaji bauda walsts deenesta teesibas waj nè, ja tikai wini ap to laiku wehl ispilda sawu amatu waj ari preeksch tam ne masak kà 10 gadus ir ispildijuschi skolotaja amatu. Ihstenibâ tomehr schis nosazijums dsihwê nereti neteek eewehrots. Tà, peemehram „Odess. Zeitung" sinams gadijums, kur kahds gimnasijas direktors leedsees atswabinat kahda Wahzu elementarskolotaja dehlu no skolas naudas maksaschanas. Kahdâ lihdsigâ gadijumâ Rigas mahzibas apgabala walde peepraszijuse tautas apgaismoschanas ministrijai, waj pastahwoschee likuma nosazijumi schaî leetâ sihmejotees ari uf teem Rigas mahzibas apgabala elementarskolotajeem, kuri no pagasta sabeedribam teek algoti un ustureti, uf kam ministris isskaidrojis, ka ne-esot nekahda eemesla mineto likuma nosazijumu neatteezinat uf schim skolam. Warbuht, ka schis nolehmums preeksch weena waj otra skolotaja no swara.

Eksameni privatskolàs pehz kahda tautas apgaismoschanas ministrijas pehdejâ laikâ islaista nosazijuma isdarami ne zitadi kà weetejo walsts mahzibas eestahschu skolotaju klahtbuhtnê, lai tahdejadi buhtu eespehjams labak kontrolet privatskolu darbibu.

Studentu korporazijas. „Rev. Beob." teizas is Peterburgas dsirdejis, ka esot aisskustinats jautajums par studentu korporaziju eerihkoschanu pee Kreewu uniwersitatem.

Krahjkasu leetàs pehdejâ laikâ esot nolemts eewest krahjkasês blakus krahjgrahmatinam uf eegulditaja wahrdu ari beswahrda krahjgrahmatinas, par kuru ihpaschneeku skaitas grahmatinas usrahditajs. Schahdas grahmatinas isdos tikai personam, kuras prot labi rakstit un lasit, neaprobeschotâ skaitâ, tà ka weena pati persona warès eegahdatees wairak grahmatinas. Tahdejadi jautajums par noguldijumu sumas aprobeschojuma atzelschanu (kà sinams, tad schimbrihscham uf weenas grahmatinas nedrihkst wairak kà 1000 rbl. noguldit) isschkirsees pats no sewis. Grahmatinas pasaudeschana buhschot lihdsiga teesibu pasaudeschanai uf noguldijumu.

Noteikumus par brihwbiletem dselsszela kalpotajeem, winu gimenes lozekleem, kà ari waldibas eeredneem uf dselsszeku linijam zeku ministrija nolehmuse no jauna zaurskatit, tà ka tee israhdijuschees par nederigeem.

Zihna pret prostituziju (netiklibas peekopschanu). Medizinisskais departaments scha gada beigàs nodomajis apspreest jautajumu, kà wislabaki apkarojama slepenà prostituzija Peterburgâ, Maskawâ un zitâs leelakâs Kreewijas pilsehtâs. Pee jautajuma apspreeschanas eewehroschot ari 1897. g. noturetàs sifilidologu sapulzes nolehmumus jautajumâ par prostituziju leelpilsehtâs.

No Nowgorodas un apkahrtnes. Junija pirmajàs deenâs, sche wairak deenas plosijàs wehtra, nodaridama milsigus saudejumus. Ari zilweku dsihwibas gahjuschas bojâ. 3. junijâ 10 semkopji weda uf Nowgorodas peektdeenu tirgu pa Wolchowas upi laiwâ wairak tekus. Pee Jurjewas klostera tos zekâ pahrsteidsa wehtra un apgahsa laiwu, pee kam neween teki, bet ari brauzeji wisi wiknôs atraduschi galu, jo sneegtà palihdsiba nahza par wehlu. Deenu wehlak wehl 2 semneeki, kuri pa Wolchowu brauza ar laiwu, noslihkuschi. Peepeschi usnahkuse wehtra sagrahbuse masàs laiwinas buras un to apgahsa. Preeksch un pehz tam bijis lehns mihligs laiks.

No Dwinskas. Nesen sche notizis schahds gadijums. Kahds schejeenes kalejs, kam pa nakti isnahza strahdat fabrikâ, wakarâ neparastâ laikâ mahjâs pahrnahzis, atradis pee sawas seewas kahdu weesi, kursch bijis tihri kreklinôs ismetees. Sweschais tuhlin laidees lapàs, atstahdams turpat smalku melnu uswalku un selta pulksteni. Wihrs seewu kreetni ispehris. (D. L.)

No Lodses. Polijâ un it ihpaschi Lodsê, kà „Lodz. Tagebl." fino, wehl arween stipri tirgojotees ar jauneem skukeem. Laik no laika polizijas eeredneem gan isdodotees kahdu no schàs schkiras agenteem notwert, bet pa leelakai dakai tee rihkojotees tik apdomigi, ka teem laimejotees sodam ismukt. Nesen nu Lodses slepenpolizijai schaî sinâ bijis laimigs kehreens. Jau ilgi ta usmanijuse kahdu Abrahamu Finkelblechu, kursch schad un tad no Warschawas atbrauza uf Lodsi un tur ilgaku laiku usturejàs. Beidsot tomehr kahds slepenpolizijas agents bihstamo tehwinu pahrsteidsa taisni tanî brihdî, kad tas wairak jaunus skukus mehginaja peerunat, sekot winam uf ahrsemem. Finkelblechu apzeetinaja un eelika zeetumâ.

No Slupezas sahdschas (Kelzas gub.). Nesen sche isdarits schahds usbrukums. 20. majâ seschi ar rungam un rewolwereem apbrunojuschees laupitaji aplenza sahdschas nomalê esoscho semneeka Kakita mahju. Weens no usbruzejeem usrahpas uf jumta, eelausa tanî zaurumu, eelihda pa to mahjas preekschinâ un atdarija ahra durwis. Eegahjuschi preekschinâ, laupitaji usaizinaja Kakitu atdarit eekschdurwis, bet kad pehdejais leedsàs to darit, tad usbruzeji sahka schaut pa aisresteto logu istabâ un beidsot ee-

lausa durwis. K, gribeja pretotees, bet dabuja wairak sîteenus pa galwu un pakrita semê, pehz kam laupitaji winu sasehja un sahka to ar kahdu kaltu dausit, lai atsihtos, kur tas noglabajis naudu. Sahpês K. pawehleja seewai atdot naudu, ko ta ari isdarija un atdewa laupitajeem 560 rbl. kreditbiletês, 50 rbl. sudraba naudâ un daschas leetas. Laundari pehz tam aisgahja. K. seewa tomehr daschus usbruzejus bija pasinuse. Laupitaji tagad apzeetinati.

No Rostowas pee Donas. Rostowâ schimbrihscham, kà „Prawo" raksta, atrodotees kahds pa etapu no Karkowas atsuhtits „noseedsneeks". Tas ir 9 gadus wezs puisens, kuru apwaino par klaidonibu. Winsch pats is sawas dsihwes pastahsta sekoscho: Kad sehns bija 6 gadus wezs, tad wina tehwa klahtdsihwotaja usstahweja, lai sehnu padsen. Tehws paklausija, un 3 gadus atpakal atstahja puisenu Karkowas dselszela stazijâ, peedraudedams winam, ka gadijumâ, ja winsch teiks, kas winsch ir un no kureenes, tad tehws to nositischot. Puisenu stazijâ aptureja schandarms, kuram tas usdewa, ka esot Kurskas maspilsonis Kristaps Fedotjews Awramenko (puika wehl tagad sauzas schaî wahrdâ). Winu aissuhtija uz Kursku, bet te wina issazijumi neapstiprinajàs. Kurskâ puisens usdewa, ka winsch esot Belgrades maspilsons. Winu aissuhtija atkal pa etapu uz Belgradi, bet ari te wina apgalwojumi neapstiprinajàs. No schà laika eesahkàs puikas zekojumi pa zeetumeem. Katrâ pilsehtâ winsch sewi nosauzàs jaunâ wahrdâ un usdewa jaunu dsimtenes pilsehtu. Beidsot puika nokluwa atkal Karkowâ. Sche winsch usdewa zeetuma usraugam, ka esot no Rostowas pee Donas, kurp to nosuhtija. Tagad atkal puika sem swehresta apgalwo, ka winsch esot no Odesas un norahda pat eelu un Nr., kur tas reis dsihwojis.

Besarabijas guberna stipri zeetuse no krusas negaisa. Kà no Kischinewas raksta Odesas laikraksteem, tad gubernas daschôs apwidôs krusa nodarijuse milsigus saudejumus. Augku un wihnu dahrsi pawisam nopostiti. Kokeem nolausti sari un nokapatas lapas. Kukurusa (maiss, Turku kweeschi) — daschâs weetâs nokapata un sagahsta gar semi, daschâs atkal tikai apskahdeta un wehl war atspirgt. Krusas negaiss semkopju zeribas gluschi ispostijis. — Tirgôs arween beeschak un beeschak parahdas nopkauta labiba, kuru pahrdod lopu baribai. Lopu bariba katru deenu paleek dahrgaka. Pagahjuschâ gada seenâ par pudu maksà 40 kap., kamehr nopkauta labiba maksà 30—40 kap. Lopus nokauj. Sewischki lehti ir sirgi, it ihpaschi Akermanas aprinki.

No Kijewas. Akteera Roschtschina-Insarowa slepkawa Malows, kuru teesa atsina par tahdu, kas slepkawibu isdarijis gara sajukuma brihdî un atlaida swabadibâ, aisbrauzis uz Krimu weselotees. No zeetuma islaists, Malows ilgi newarejis attaptees. Winsch domajis, ka tiklihds tur parahdischotees uz eelas, lauschu dusmas un atreebiba pret winu sazelschotees un winsch tikschot saplosits gabalôs, nosists. Teesas spreedumu winsch esot gaidijis, kà atmaksu par wina noseegumu. Brihwibâ atlaists, slepkawa weselas deenas pawadija uz nonahwetà kapa, raudaja un nomozijàs nespehzigâ ismisumâ, ka notikuscho wairs naw eespehjams padarit par nenotikuschu, ka miruschos wairs newar usmodinat un notihrit sirdsapsinu no smagà grehku sloga. Beidsot winsch aisbrauza un ne bes sinama swiniguma. Winu pawadit eeradàs radneeki, draugi un ne masums sweschu damu — ar buketem. — Malowa seewa — aktrise A. A. Paschkalowa, kà „Swetam" sino, schinîs deenâs eesneeguse luhgumu dehl laulibas schkirschanas un apdroschinajuse sawu dsihwibu par 20,000 rbl.

— Kijewas arestantu nodalas strahdneeki 9. junijâ nodarbojàs ar mebeku weschanu uz „Bellevue" weesnizu. Wini tur atrada sawadu pabeesu schkidrumu, domaja, ka tas baudams, ee-ehda to un saslima bihstami, jo wini bija ar schurku baribu sagiftejuschees. Seschi strahdneeki nomira, septitais iswesekojàs. Schahda neapdomiga un neapsinîga kahrumu dsihschana daschu labu reisi jau noweduse pee loti nelabàm sekam. Tà mehs atzeramees, ka ilgaku laiku atpakal Jurjewâ kahds apkalpotajs bija nodsehris spirtu, kas kahdam reebigam preparatam bijis usleets wirsû. Apkalpotajs nomira.

No Tjumenes (Tobolskas gub.) Tobolskas apgabalteesa nesen sawâ delegazijas sehdê isteesaja Tjumenê prahwu pret 18 gadus wezo Teklu Birukowu, kura bija apsuhdseta par sawa wihra Nikitas (26 gadus wezs) nonahweschanu. Pagahjuschâ gadâ, 16. junijâ, kà „Birsch. Wed." raksta, Tekla Birukowa nonahkuse polizijas eezirkni, pasinoja nodalas usraugam, ka wina nogalinajuse sawu wihru. Nodalas usraugs tuhlin nogahja kopâ ar noseedsneezi uz noseeguma weetu un atrada Nikitas B. lihki istabâ uz grihdas asinu pelkê gulam ar pa dalai pahrzirstu kaklu. Leetu ismeklejot israhdijàs, ka 7 mehneschus atpakal Tekla B. bija apprezejusês ar Nikitu, „pehz sawstarpejas weenoschanàs, bet newis ais mihlestibas". Nikita B. tuhlin pirmajàs deenàs pehz kahsam sahka seewu „peekaut". Pehdejâ laikâ schai peekauschanai bija sistematiskas spihdsinaschanas raksturs, seewas dausischanai beeschi ween nebija ne masakà eemesla. Tekla B. wairak reis schehlojàs pee polizijas un meerteesneschа, bet schim suhdsibam nebija nekahdu panahkumu. Wina aisbehga no wihra, bet tika atwesta atpakal un no jauna mozita. 15. junija wakarâ Nikita „bes masakà eemesla" atkal stipri sasitis sawu seewu un pehz tam apgulees winas gultâ. Tekla B. neguleja wisu nakti. Gaismai austot ta sagrahba zirwi un ar dascheem zirteeneem nogalinaja sawu wihru. Leetu isteesaja pee slehgtàm durwim. Teklu B. atsina pee slepkawibas par wainigu un noteesaja uz 2½ gadeem zeetuma.

No Tjumenes. Pa Wasaras swehtkeem Tugulmas sahdschâ iszehlàs leels ugunsgrehks. Nodega wairak kà 100 ehkas. Ari kahda firmgalwe dabuja leesmâs galu.

No Melitopoles. 10. junijâ, kà „Now. Wr." telegrafê, Melitopolê isteesata prahwa par wezaku slepkawibu. Israhdijàs, ka dehls slepkawas uspirzis. Wedekla, wihreeschu drehbês pahrgehrbta, peedalijusês pee slepkawibas. Wainigee noteesati uz spaidu darbeem.

No Sewastapoles. Melnâ juhrâ jau wairak deenas plosotees leela wehtra. Daudz kugi gahjuschi bojâ.

No Ribinskas. Nakti uz 2. junija kahdu wersti no Ribinskas Truschina sakņu dahrsâ aisdegàs kahda ehka, kuras augschtelpâs guleja kahdi 12 dahrsa strahdneeki. Nelaimigee pamodàs par wehlu, lai waretu isglahbtees. Duhmi un uguns bija winus jau apnehmuschi, tà ka tee wairs neattapàs atrast iseju. Tikai weenam no wineem laimejàs isglahbtees, ziti wisi dabuja leesmâs breesmigu galu. Bes wineem sadega ari wehl 6 sirgi un 1 gows.

No Jeljonku meesta (Tschernigowas gub.). Nesen sche isdewàs atklaht kahdu noslehpumainu noseegumu. Wairak gadus atpakal Jeljonkas meestâ aplaupischanas noluhkâ kluwa nonahwets kahds Abraams Jermolenko. Domaja, ka winam nolaupiti kahdi 3000 rbl. waj wairak. Neskatotees uz polizijas publineem noseedsneekus neatklahja. 1896. g. uz Jeljonku atnahza jauns polizijas usraugs Tschudnowskis, kursch noseegumu atklahschanas sinâ jau bija eeguwis slawu. Tsch. ussahka sparigi rihkotees un ne bes sekmem. Netahtu no Jermolenko mahjas dsihwoja kahds A. Popkows ar seewu un 13 gadus wezo dehlenu. Gimene bij loti nabaga. Seschus mehneschus pehz slepkawibas P. aisbrauza uz Kaukasiju, no kureenes atgreesàs pehz apmehram pusotra gada un tad sahka dsihwot daudz labak. To eewehrojis Tsch. sahka Popkowus usmanit. Beidsot winam isdewàs P. dehlenu peedabut leezineeku klahtbuhtnê pee atsihschanàs, ka wina tehws un mahte slepkawibas deenâ ar nasi un zirwi apbrunojuschees esot paslepschus pa dahrsu aisgahjuschi uz Jermolenko mahju, no kureenes drihz atgreesuschees atpakal ar asinim aptraipitàm drehbem. Sehnam tee stingri noleeguschi par scho leetu kaut ko runat. Puisena isteikumi apstiprinajàs. Apgabalteesa atsina abus Popkowus par wainigeem, ka tee isdarijuschi slepkawibu un noteesaja wihru uz 17 gadeem 6 mehnescheem un seewu uz 13 gadeem pee spaidu darbeem.

No Rigas.

Wina Keisariskà Augstiba Leelknass Boris Wladimirowitschs 15. junijâ eeradàs Rigâ un apmeklês IV. Baltijas lauksaimneezibas zentralisstahdi. Wina Keisariskà Augstiba newehlejàs, ka Winu dselszela stazijâ sagaiditu weetejo eestahschu preekschneeki un Winsch ari ofiziali nepeenem militar- un ziwil-personas. — Pa Wina Keisariskàs Augstibas Leelknasa Borisa Wladimirowitscha usturescha nàs laiku Rigâ, 15. un 16. junijâ, pilsehtas eedsihwotajeem sawus namus atwehlets isgresnot ar preekschâ rakstitu krahsu plihwureem un wakarâ, kurâ deenâ Wina Augstiba atbrauz (15. junijâ), illuminet.

Semkopibas un walsts domenu ministris A. S. Jermolowa kgs pirmdeen, 14. junijâ atbrauza Rigâ, lai apmekletu semkopibas isstahdi.

Rigas Latweeschu Beedribas Sinibu Komisijas wasaras sapultschu darbiba eesahkàs schodeen, 16. junijâ. Referatus lasis: E. Mednis par pedagogiskàm grahmatam, teologs A. Needra par dramatiskeem raschojumeem, Dr. J. Alksnis par sinatniskeem raksteem, skolotajs G. Pihpinsch par deenas laikraksteem, teologs L. Behrsinsch par nedelas un mehnescha laikraksteem, skolotajs T. Seiferts par lirisko dseju un students Gulbe par beletristiskàm grahmatam. Trimpus wakars ir schowakar plkst. 9 wakarâ.

V. Baltijas lauksaimneezibas kongress. 15. junijâ plkst ½12 preeksch pusdeenas birschas sahlê semkopibas ministrim, walsts sekretaram un daudz ziteem augsteem weeseem peedalotees atklahja V. Baltijas lauksaimneezibas kongresu. Widsemes Keisariskàs Sozietetes preekschneeks garakà preekschnesumâ dewa sposchu pahrskatu par Baltijas lauksaimneezibas attihstischanos, par tscheràm Rigâ sarihkotàm lauksaimneezibas zentralisstahdem un par keisariskàs ekonomiskàs sozietetes darbibu. Nahkoschâ numurâ plaschaki.

Godalgas issolijums.

Rigas Latweeschu Beedribas teatra kommisija issola diwas godalgas par originallugam.

1. godalga 300 rbl.
2. — 200 rbl.

Godalgas ceguhschanai sekoschi noteikumi:

1) Lugas weelas iswehlê autoram pilniga brihwiba.

2) Godalgu war eeguht tikai tahda luga, kas weena pilda wisu wakaru, t. i. 3—5 zehleenus gara.

3) Ja lugâ eepihti dseedami gabali, tad wajadsigàs notis jaeesneedz lihdz ar manuskriptu.

4) Luga jaeesneedz lihdz 1. junijam 1900. gadâ uz Rigas Latweeschu Beedribas teatra kommisijas preekschneeka wahrda.

5) Lihdz ar lugu, uz kuras wahka jausraksta, atskaitot tituli, wehl sewischks motto, autoram jaeesneedz wina wahrds un adrese slehgtâ, ar lugas motto apsihmetâ kuwerâ.

6) Manuskripti jaeesneedz glihtâ, weegli lasamâ weidâ.

7) Teatra kommisijai ir teesiba, noderigâs lugâs, tiklab teikumus, kà ari weselus skatus pehz wajadsibas labot, ihsinat waj ari pawisam islaist.

8) Godalgas isspreedejus usaizinàs teatra kommisija no personam, kas naw teatra kommisijas lozekli.

9) Teatra kom. nodod eesneegtàs lugas eksperteem, kuri no tàm israugа 4 labakàs un israhdei noderigakàs, un nodod tàs atkal teatra kommisijai.

10) Teatra kommisija leek eeteiktàs lugas sazensibas dehl israhdit Rig. Latw. Beedr. teatrî un usaizina uz scho lugu israhdem eewehletos ekspertus.

11) Pehz lugu israhdem eksperti isspreesch, kura no tàm godalgas szeeniga, un pasino to teatra kommisijai. Pehdejâ atwer ar peederigo motto apsihmetos kuwerus, issludina godalgoto lugu autoru wahrdus un ismaksà wineem peespreesto godalgu.

12) Godalgu war dabut tikai tahda luga, kas no zensuras top atlauta israhdem.

13) Par sazensibas israhdi godalgoto lugu autori nedabùn nekahdas sewischkas atlihdsibas. Autori, kuru israhditàm lugam godalga neteek peespreesta, war dabut kà atlihdsibu, ja wehlas, 10% no lugas israhdes brutto eenehmuma; schi wehleschanàs autoram japasino teatra kommisijai lihdz lugu atprasischanas termina beigam. (Skat. p. 16.)

14) Godalgotâ luga paleek sazeretaja ihpaschums.

15) Pirms luga naw israhdita uz Rigas Latweeschu Beedribas teatra skatuwes, sazeretajs nedrihkst atlaut to israhdit zitur.

16) Ja par nederigàm atsihtàs lugas 6 mehneschu laikâ, skaitot no godalgas peespreeschanas deenas, sazeretaji neatprasis, tad tàs lihdz ar peederigeem kuwereem tiks isnihzinatas.

Teatra kommisijas preekschneeks:
Chr. Bergs.

Teatra kommisijas rakstwedis:
J. Purgals.

No juhrmalas. Par awischu korespondentu buht un pasneegt sinas is pascha tehwijas naw weegls usdewums. Muhsu dsimteni, winas apstahkkus un galwenos wilzeenus winas sisiognomijâ pasihst netik ween awises galwenais redaktors, isdewejs, bet ari wisi burtlitschi. Tà tad korespondent, nedomà rakstit melus un neekus is sawas dsimtenes. Ja winâ ari kahds kaktinsch atrastos, kura minetee kungi nepasihst, tad tomehr korespondentam ir tikdaudz lihdszenschu, ka tee tuhlin pehz kahdas sasantasetas korespondenzes is „Wehrsaines", „Ahlaweenes" waj zita kahda godiga pagasta laistu klajâ to ihstu pateesibu, un korespondents lihdz ar sawu laikrakstu tiktu nostahdits sliktâ gaismâ. Tadehl teikschu tihru pateesibu. Muhsu juhrmala, kurâ atrodas peldu weetas: Bilderlini, Edinburga, Majori, Dubulti, Asari, Karlsbade un Kemeri, ir schogad daudz masak apmekleta no weeseem, kà pehrn un aispehrn. J.

Domas basnizà teek pa isstahdes laiku, katru wakaru no pulksten 6—7 sarihkoti ehrgeku koncerti ari dseedaschanu. Sestdeen, 12. junijâ mums bija isdewiba noklausities tamlihdsigâ koncertâ, kursch uz klausitaju atstahja leelisku eespaidu. Eewehlam katram, schos isrihkojumus apmeklet. Maksa 60 kap. no personas.

Rigas politekniskà institutâ luhgumraksti dehl eestahschanàs jaeesneedz no 15. julija lihdz 15. augustam. Peeteikschanos pehz 15. augusta wairs ne-eewehros. 23. augustâ eesahksees konkurenzes eksameni.

Politekniskà instituta studenteem, kuri studè lauksaimneezibu, tagadejàs lauksaimneezibas isstahdes komiteja paseminajuse ee-ejas maksu uz 50%.

Rigas politekniskà instituta kimiskàs nodalas asistents Edgars Wedekinds, kà „Prib. List." dabujis sinat, uz pascha luhgumu atwalinats no deenesta.

Lomonosowa gimnasijas kursu, kà mums sino, beidsa schahdas Latweetes: VII. kl. Bergu Emilija no Rigas, Kruhmu Fanuija no Rigas, Grundmanu Marija no Rigas, Stakles Hermine no Burtneekeem, Stalbowu Marija no Zeswaines, Sehrmukschu Marija no Rigas. VIII. kl.: Albertu Auguste no Rigas, Beldawu Berta no Salaspils, Brihwuku Emilija no Rigas, Grünbergu Anna no Rigas, Rotmanu Pauline no Rigas, Lekes Elise no Peenawas.

Matematikas wirsskolotajs Th. f. Oerns, kà sinams, pahreet no pilsehtas gimnasijas uz jaundibinato Mironowa tirdsneezibas skolu par direktoru. Wina amata beedri tam 3. junijâ sarihkojuschi atwadischanàs meelastu.

Bijuschais „Düna-Zeitungas" redaktors, Gustaws Pipirs, kursch Ridseneekeem wehl it labi atminâ, kà „Düna-Zeitga" sino, eezelts par Peterburgas Wahzu awises „St. Petersburger Herold" redatoru Dr. Bockê weetâ, kursch nesen no awises ihpaschneezes, akziju sabeedribas, peepeschi atlaists. Awisi ari uz preekschu paraksischot Dr. L. Furchts.

Bijuschais „Latweeschu Awischu" redaktors, Th. Neanders otrôs Wasaras swehtkôs Doma basnizâ no pilsehtas prahwesta Gaethgensa, wirsmahzitajeem Kählbrandtam un Bernewitzam palihdsot, eewests par mahzitaju. Jaunais garidsneeks dabujot palihga mahzitaja weetu pee Sw. Trihsweenibas basnizas Sarkandaugawâ.

Pirmà Kreewu superfosfata fabrika Mihlgrahwi, M. Höflingera un Co., kà „Tirdsneezibas un Ruhpneezibas awise" sino pahrgahjuse akziju sabeedribas ihpaschumâ un sauksees turpmak „Mihlgrahwja kimiskàs fabrikas akziju sabeedriba, agrak M. Höflinger un Co." Sabeedribas pamata kapitals buhs 1,250,000 rbl., t. i. 5000 akzijas, katra 250 rbl. leela. Fabrika isgatawos sehrskahbi un superfosfatu.

Diwu akziju sabeedribu saweenoschanàs, kà „Risch. Westn." sadsirdejis, notikschot Rigâ. Abas wagonu fabrikas „Feniks" un „Kreewu Baltijas wagonu fabrika" gribot weenotees. Eemesls esot tas, ka Kreewu-Baltijas wagonu fabrika lihdsschinejâ beesi apdsihwotâ pilsehtas datâ wairs newarot lahgâ sawas darbnizas paplaschinat, waj ari tahda paplaschinaschana eespehjama tikai ar milsu isdewumeem. „Feniksa" apkahrtne turpretim wehl neapbuhweta un swabada. Bes tam wehl „Feniks" zelschot tehrauda leetuwu, kura wareschot apmeerinat abu fabriku wajadsibas. Tad ari abàm fabrikam saweenojotees darbs buhschot lehtaks un raschigaks.

Dselszela nelaime. Zeturtdeen, 10. junijâ pee Aleksandra wahrteem notika dselszela nelaime. Wilzeens weda lopus uz isstahdi. Wilzeenâ bijuschi kahdi 50 leellopi un 15 sirgi. Wispirms no sleedem nogahjuse lokomotiwe, kura norahwuse few lihdz ari wagonus. Nelaimes zehlonis laikam tas, ka slihperi nebuhschot bijuschi deesgan stipri.

Dihwaina dabas parahdiba. Wasaras swehtku 2. deenâ, 7. junijâ, kahdam sakumneeku pulzinam, kursch labi tahku isgahjis no Rigas sakumôs, ap pulksten 12 naktî mahjâs nahkot, werstes 10 no Tornakalna uz Bauskas zela, gadijees redset schahdu dabas parahdibu. Uz deenwidus austrumu pusi pee debess weeglajôs mahkonischôs parahdijuses silgani spihdoscha leela bumba, kura palehni laiduses uz rihta pusi. Pehz pahris sekundem bijis dsirdams pakluss dubzeens, pehz kam ta, itin kà „tschuhskas" rakete, isdalijuses masâs, silganâs, sposchâs bumbinâs, no kuràm sprehgajuschas dsirksteles. Islizees, it kà masas bambinas buhtu nosuduschas, waj isdsisuschas mahkonôs. —ns.

Rigas sirgu kaleju skola no waldibas apstiprinata un tiks atwehrta Masajâ Newas eelâ. Winas dibinatajs un direktors ir schejeenes gubernas weterinarahrsts, bijuschais Kasanas universitates lektors un mahzits kalejs K. J. Kalninsch. Mahzibas eestahdes telpas plaschas un

eerihkotas pehz jaunakeem finatnisteem prasijumeem. Laktas un ahmuru, tàpat plehschu trokſnis, no kureem ſirgi baidas, tiks ar ſewischkeem lihdſekleem nowehrſts; plehſchu weetâ eerihkoti wentilatori. Pee ſkolas atradſees ari maſa ahrſtetawa preeksch ſirgeem, kureem ſlimas kahjas dſeedinamas. Mahzibâ tiks peenemti jaunekli ne jaunaki kà 19 gadus un kas ſaprot jau kaleja amatu; kurſs wilkſees ſeſchus mehneſchus. Mahzibas nauda 36 rbl. Kurſu beiguſcheem mahzekleem buhs janoleek ekſameni, pehz kam teem iſdos apleezibas.

Jonatana beedriba 13. junijâ notureta ahrkahrtejâ pilnâ ſapulzê nolehma zelt ſkolas namu. Nams buhs diwu ſtahwu un muhra, telpas lihdſ 400 ſkolenu un ſkolotaju dſihwokleem un iſmakſâ apm. lihdſ 11,000 rbl.

Rigas politekniſkâ institutâ kurſu galigi nobeiguſchi un diplomus dabujuſchi: 1) tirdſneezibas nodalâ: Friedrichs Belli, Aleksanders Grünups, Wilis Hertels, Peters Laſdinſch, Ludwigs Markewitzs, Bowers de Sin-Klèrs un Wladimirs Wolodins; 2) kimiſkâ nodalâ: Jakobs Haſans, Hermans Dſene, Ludwigs Garbowſkis, Aleksanders Poluſchins, Janis Preedits, Rabinowitſchs, Julius Sakons, Nikolajs Steinharts, Nikolajs Stjunzi un Salamons Trons; 3) inſcheneeru nodalâ: Kaſimirs Drabinſkis, Karlis Dſene, Konſtantins Hartwigs un Romans Lewinſons; 4) maſchinu inſcheneeru nodalâ: Klemenſs Behronowitſchs, Guſtaws Janzons, Georgs Jürgens, Aleksanders Luhks, Sigmunds Prſchibilſkis, Iſaks Reibels, Boleſlaws Storkowſkis, Frojums Waiſenbergs un Troſils Wdſekanſkis. Diplomus ſemkopibas nodalâ iſdos tikai rudenî pehz praktiſkeem iſmehginajumeem Petermuiſchâ.

Beſmakſas peldu weetas, kà awiſes ſino, teekot eerihkotas Rewelê abeju dſimumu mahzitu ſkolotaju wadibâ. Buhtu loti wehlejams, ka ari Riga ſekotu ſchai preekſchſihmei. Daudſ maſak nelaimes gadijumu notiktu uſ uhdena, ja tiktu jaunekleem jau agrâ jaunibâ eerahdita peldeſchanàs mahkſla. Tàpat aukſtais uhdens nozeetina lozekkus un weſelibas kopſchanâ loti eeteizams. Deemſchehl ka uſ ſcho wajadſibu leek par daudſ maſ ſwaru, it ſewischki ſkaiſtais dſimums. Un peldet nemahzetajeem maſgaſchanas aukſtâ uhdenî naw peewilziga. Bet ari Rigai ſteidſigi wajadſetu gahdat par plaſchakàm un kahrtigi eerihkotàm peldetawam.

Reiſdewees lehzeens. Waſaras ſwehtku ſeſtdeenâ ap pulkſten 10 no rihta Agenſkalna kugitim „B" winâ puſê no ſteka atejot peeſteiguſês wehl kahda dſimta, wihrs, ſeewa un diwi puſaugu behrni un raudſtiuſchi no malas uſ to uſlehkt. Wihram paſcham ari ſchis lehzeens iſdewàs, bet wina 8—9 gadus wezajam puiſenam mala jau bijuſe par tahlu un kriſdams uhdenî tas eerahwis ari lihdſ mahti un ſawu mahſu. Iſſweeſtos glahbſchanas rinkus behrni nejaudajuſchi ſakert. Kahds ſ. S. kgs metees wilnôs, iſglahbis mahti un meiteni, kamehr atkal puiſenu iſglahbis twaikoniſcha matroſis. Dſimtai bijuſe tamdehl leela ſteidſiba, ka tai pulkſten 10 wajadſejis tikt uſ pilſehtas puſê atrodoſchos kugi, ar kuru ta gribejuſe tikt uſ ahrſemem.

Schauſchaligs ſkats 10. junijâ noriſinajees Wehrmana parkâ, pretim Latweeſchu beedribas namam. Kahds meeſneeka ſellis, kurſch bijis nonesis kahdam nonehmejam galu, ſatizis parkâ kahdu ſawu paſihſtamo un, apſtahjees, ſahzis ar to ſarunatees. Netahlu no wineem uſ kahda ſola ſehdejuſchas wairakas ſeeweetes ar behrneem. Peepeſchi pa aleju tuwojees pulzinſch wihreeſchu, kuri iſſkatijuſchees pehz amatneekeem. Weens no teem graſijees kahdai ſeeweetei ſiſt, bet to neiſdarijis. Nonahzis pee meeſneeka ſelta, winſch peepeſchi iſrahwis naſi no kabatas un ſpehris ar to meeſneeka ſellam kruhtîs, kurſch eewaidedamees nogahſees gar ſemi. Tagad ſlepkawa ar ſaweem beedreem laidees ahtri behgt, kamehr ſadurtà beedris ſahzis ſaukt pehz gorodowoja. Polizija ahtri atſteiguſês, bet ſweſchais uſbruzejs ar ſaweem beedreem jau bijuſchi projam. Atmahkuſchais ahrſts, atradis eewainojumu par loti wahrigu, kadehl eſot maſ zeribas, waj eewainotais palikſchot dſihwotajs.

Traks kakis. Treſchdeen, 9. junijâ ap pulkſten 8. wakarâ Stabu eelâ (ſtarp Walmeeras un Ahdminu eelam) pee kahda ſkahrna uſ eelas kahdai 11 gadus wezai meitenei, Marijai Kalnin uſſklupa kahds traks kakis un iſkoda tai no kreiſàs kahjas leelu gabalu. Trako kaki ſkahrna meeſneeki ar leelàm puhlem nonahweja. No trakà kaka ſakoſtai meitenei ſneegta ahrſta palihdſiba. Janzis.

Sahdſiba. 8. junijâ maſpilſone Emilija Barth ſinoja, ka winas kutſcheers Erneſts Kalninſch, kurſch „Prowodnika" fabrikâ weſchanai ſanehmis 20 kaſtes ar galoſcham par 1600 rbl., beſ wehſts noſudis. Wehlak firgs lihdſ ar rateem atraſti Rumpju muiſchas eelâ un 3 kaſtes ar galoſchàm Lauku eelâ Nr. 5 eſoſchas Bora mahjas pagalmâ.

Uſbrukums. Peektdeenas, 11. junija wakarâ ap pulkſten ½9, kà „Rig. Rundſch." ſino, leelâ Lehrumeelâ eſoſchâ alus bodê eenahzis kahds tehwinſch un praſijis alu. Kamehr alus bodneeks paleezees, gribedams panemt praſito, ſweſchais eeſitis winam wairak reiſ pa galwu un tà winu apdullinajis. Kad tas atkal atdabujis ſamanu, ſweſchais jau bijis paſudis un tamlihdſ ari wina keſchas grahmatina un kabatas pulkſtenis.

Dreifuſs uſ „Welna" ſalas. Sawads liktenis bija japeedſihwo kahdam jaunam zilwekam A. nakti no 5. uſ 6. junija. Pirmo waſaras ſwehtku rihtu pahrzehlamees no Juglas tilta pàr eſeru uſ pahri pretim, kahdas 5 werſtes attahlu Pfeila fabriku. Bijàm jau puſzeku nobraukuſchi un tuwojamees tà ſauktai „Sudraba ſalinai", kura atronas eſera widû. Uſ ſalinas ſtahweja kahds jauns zilweks un wehdinaja ar lakatinu, uſ kuru no eeſahkuma negreeſàm nekahdu wehribu, bet kad wehlak winſch ſahka ſaukt pehz palihdſibas, tad palikàm uſ to uſmanigi. Bet tà ka paſchi bijam 9 perſonas maſâ laiwinâ, tad nebija winu eeſpehjams pee mums uſnemt, kapehz apſolijamees winu, tiklihdſ buhſim nonahkuſchi galâ — atpeſtit iſ wangneezibas. Wehlak brauzot par eſeru, nebija minetais jaunais zilweks wairs redſams, jo bija jau no paſchu laudim no ſoda atſwabinats. Kà dſirdejàm, tad ſwehtku ſeſtdeenas wakaru wairàki jauni zilweki iſpreezaſchanàs dehl bija aiſbraukuſchi uſ mineto ſalinu un wehlak atpakal brauzot bija jauno zilweku A. atſtahjuſchi uſ ſalinas, lai apdomatu: „ko negribi, lai tew ziti darà, to nedari ari ziteem." E. T.

Kuguneeziba.

„Austra", kapt. Drehſinſch, brauzot no Rigas 28. majâ ſaſneeguſe Bulonu. „Golgatha", kap. E. Laſis, 29. majâ dewuſês zelâ no Boneſes uſ Helſingforſu. „Jacob Maria", kapt. Fr. Ehrhardts, 21. majâ iſbrauzis no Sunderlandes uſ Rigu. „Silvanus", kapt. A. Tomels, 22. majâ iſbrauzis no Grandſchmutes uſ Rigu. „Antares", kapt. Skadinſch, brauzot no Alowas 22. majâ nonahzis Kronſchtatê. „Tahiti", kapt. Ehriſtianſons, brauzot no Swanſijas 21. majâ ſaſneedſis Geſli. „Waronis", kapt. Sakits, brauzot no Wentſpils 23. majâ ſaſneedſis Swinemindi, Wahzijâ. „Pollux", kapt. E. Grihwans, 29. majâ iſbrauzis ar kokeem no Rigas uſ Limeriku. Twaikonis „Carl", kapt. J. Laze, pehz 3 deenu brauzeena ar krihtu no Alborgas 29. majâ ſaſneedſis Rigu.

No ahrſemem.

Wahzija. Tautas weetneeku namâ weſelas 4 deenas dſihwi pahrſpreeda „ruhpneezibas darba kahrtibas apſardſibas" preekſchlikumu. Aiſſtahwet to gan miniſtri aiſſtahweja, bet daſcheem, kà Poſadowſkim, pee tam truhka ihſtàs dſihwibas, jo redſeja, ka zihnas preekſch neiſwedamas leetas; tikai miniſtris Breſelds beidſamâ pahrſpreeſchanas deenâ palika karſts un dauſija ar duhri katedri ſaſchutumâ par opoſizijas pahrdroſchibu, ar kahdu ta nehmàs preekſch likumu ſapluhkat, neatſtahjot tam neka laba. No konſerwatiwàs puſes preekſch preekſchlikuma runaja tikai Arendts un Jakobſtetters, bet baudija tikai no nama puſes iſſmeeklu — labakee konſerwatiwo runataji, Stums un Kardorfs nebija klaht, pirmejais, zik dſirdams, nebijis meerâ ar preekſchlikumu, tapehz, ka tas pahrak neweikli ſaſtahdits, zaur ko ta atraidiſchana bija eepreekſch paredſama. Opoſizija ſuhtija zihnâ ſawus labakos runatajus, bet pat zentris (katoļu baſnizas partija) un nazionalliberalee, kas zitadi ſkaitas par waldibas partijam, ſchoreiſ ſihwi pretojàs gandrihſ wiſeem paragrafeem. No waldibas puſes Poſadowſkis puslihdſ atſinàs, ka likums wiſpirms mehrkets pret ſtrahdneekeem, kuri turpmak lai taptu bahrgi ſoditi, netik ween tad, ja tee no darba atſazijuſchees luhkotu ar waru atturet zitus, kas wehlas to weetâ ſtahtees ſtrahdat, bet pat jau tad, kad tee wairak neka nedaritu, kà apſtaigatu ſawu agrako darba weetu, lai redſetu kà tur iſſkatas un waj darbs warbuht ar ziteem ſtrahdneekeem teek turpinats, tahda apſkatiſchana waretu tikt ſodita ar gadu zeetuma. No katoļu baſnizas partijas puſes aiſrahdija, ka lihdſſchinejà „koalizijas (beedroſchanàs) brihwiba", kahdu baudot ſtrahdneeki, eſot wehl pahrak nepeeteekoſcha, darba dewejeem tà kà tà eſot faktiſki daudſ leelaka wara, nekà ſtrahdneekeem, un Wahzu teeſas uſ bahrgako ſodot katru maſako wainu no ſtrahdneeku puſes. Tautſabeedriſkee aiſrahdija, ka „peeminas rakſtâ", kas peeliks klaht likuma projektam, minetee fakti par ſtrahdneeku waras darbeem pret uſnehmejeem eſot waj nu nepateeſi waj ſtipri pahrſpihleti, nedibinotees wis uſ leetam, kas zaur teeſas iſmekleſchanu peerahditas, bet uſ partejiſku awiſneeku un fabrikantu ſinam. Tahdejadi tad galu galâ weenigi konſerwatiwee un kahds duzis nazionalliberalu balſoja preekſch tam, ka likuma projekts nododams, kà tas paraſts, komiſijai preekſch ſihkakas apſpreeſchanas, wiſi pahrejee preekſch tam, ka preekſchlikums nahktu tuhlin pilnâ ſapulzê otrajâ „laſiſchanâ". Bet reichſtaga — tautas weetneeku nama ſehdes nu tikmehr jau pahrtrauktas, reichſtags atlaiſts brihwdeenâs lihdſ pat wehlam rudenim (14. (2.) nowembrim). Zitas reichſtagâ pehdejâs deenâs preekſchâ zeltàs leetas maſak no intereſes, tikai Kluſàs juhras ſalu pirkſchanas naudu (8 milj. rublus) opoſizija atrada par augſtu, bet tomehr wairums atwehleja peepraſito kreditu. Reinas-Elbes kanala projekts turpretim arween wehl nodarbina Pruhſchu landtagu un awiſes. No waldibas puſes eſot iſſkaidrots komiſijâ, ka peepraſitàs „kompenſazijas" eſot pahrak augſtas un nepeenemamas, ja landtags nepeenemſchot waldibas projektu, tad tas tikſchot atlaiſts un iſrihkotas jaunas zelſchanas. Tahdas jaunas zelſchanas nu gan no diwi puſem greeſigs ſobins — konſerwatiwàs partijas zaur tàm ſtipri zeeſtu, kanala projekta peekriteji, jadomà, dabutu wairumu, bet lihdſ ar to ſchis wairums zitôs jautajumôs waldibai wis wairs nebuhtu wezais paklauſigais wairums.

Franzija. Beidſot, pehz 10 deenu ilgas „ſtarpwaldibas", ſaſtahdijuſês jauna miniſtrija Waldeka-Ruſò wadibâ. Waldeks-Ruſò pats ſtipri mehrens, bet daſchi ziti miniſtri ſtipri radikali — ſtingri brihwprahtigi, weens pat tautſabeedriſkls — Milerans. Waldeks-Ruſò pats uſnehmees preekſchneezibu un eekſchleetu miniſtriju, par ahrleetu miniſtri paturets Delkaſê, kas ſalihgumâ ar Angliju, eeguwis laba diplomata ſlawu, teeſleetas uſnehmees ſenators Monis, kurſch ſtingris rewiſijas peekritejs, ſemkopibu Schans Dipijs (ne agrakais miniſtru preekſchneeks), tirdſneezibu Milerans, finanzes Kajo (Caillaux), ſkolas leetas Legs, publiſkus darbus Bodens, kolonijas Dekrè, paſtu un telegrafu paturejis Maſchès un kas tas eewehrojamakais — kara miniſtriju uſnehmees wezais generalis Galiſê, kas jau daſchus gadus atradàs „atſtaukâ". Pehdejà iſwehle ſewischki laimiga, jo pret generali un bijuſchu kara ſpehka wirspawehlneeku niknee nazionaliſtu generali ne-eedroſchinaſees tik ſihwi noſtahtees. Galiſê, kà ſinams, jau wairak reiſes iſſkaidrojis, ka tas turot Dreifuſu par newainigu, tà tad wismaſ ir droſchiba, ka Rennes kara teeſa neuſdroſchinaſees Dreifuſu no jauna noteeſat, kas nebuhtu ne-eeſpehjams, ja tahds aklis rewiſijas pretineeks, kà agrakais kara miniſtris Kranzis paliktu amatâ. No otras puſes nu gan ari jadomà, ka Galiſê luhkos apwainotos amata beedrus, ſewiſchki generalus Merſjè un Boadefru pehz eeſpehjas ſaudſet un — glahbt; ja tee tiktu dehl likumu pahrkahpſchanas ſoditi — wismaſ par to gahdat, ka tee netiktu bahrgi ſoditi, bet warbuht dabutu tikai rahjeenu un tiktu no aktiwa deeneſta pahrweſti reſerwê. Jautajums nu, ko daris tautas weetneeku nams — waj ſapihkuſchee meliniſti, monarkiſti un nazionaliſti neluhkos tuhlin jauno miniſtriju gahſt. Tahdâ gadijeenâ tai droſchi atliktos appellet tikai pee preſidenta un ſenata, lai atzel tautas weetneeku namu un iſrihko jaunas zelſchanas — zitadi latſchu no tagadejàs keſas naw redſama iſeja. Miniſtru preekſchneeks Waldeks-Ruſò dſimis 1846. gadâ un tà tad 53. gadus wezs. 1879. gadâ tas tika pirmo reiſi eewehlets par tautas weetneeku, 1881. g. jau bija Gambeta miniſtrijâ par eekſchleetu miniſtri, tàpat Ferri miniſtrijâ no 1883.—85. gadam. Pehz tas wairak gadus atſtahjàs no politiſkas darbibas un tikai 1894. g. tika atkal eewehlets par ſenatoru. Waldeks-Ruſò paſihſtams kà weiklis runatajs un loti iſweizigs adwokats, kas winnejis wairak „miljonu prahwas". — Daſchas awiſes iſſazijuſchas domas, ka tikſchot jau eepreekſch tautas weetneeku nama ſehdes ſoditi daſchi generali par nepaklauſibu, ſewiſchki generalis Hartſchmidts un ari palkawneeks de Saks Rennê, kas jau eepreekſch iſteizees, ka Dreifuſs otrreiſ janoteeſâ.

— Jaunſaſtahdijuſês Waldeka-Ruſò miniſtrija jau ſpehruſe deeſgan energiſkus ſoļus kahrtibas un likumibas uſtureſchanas labâ. Par Pariſes polizijas prefektu eezelts Lepins (Blanka weetâ, kas eezelts walſts padomê); jaunais kara miniſtris generalis Galiſè lizis wiſeem komandejoſcheem generaleem ſtingri atgahdinat diſziplinas preekſchrakſtus, daſchi komandanti, kas pahrak ſirdigi iſſazijuſchees nazionaliſtu (tautibneeku) labâ, pahrzelti uſ zitàm weetam. Pirmdeen, 26. (14.) junijâ jaunà miniſtrija ſtahjàs tautas weetneeku nama preekſchâ. Derulèds Werſaſâ gribejis ſarihkot leelu demonſtraziju pret waldibu, generala Oſcha (Hoche) peeminekli atklahjot, bet waldiba aiſleeguſe tam turet runu. Pa tam rewiſijas pretineeku awiſes rakſta un kurina tik ſihwi pret Dreifuſu, it kà wiſa kaſazijas teeſas iſmeklejuma un weenbalſigà ſpreeduma nebuhtu bijis. Awiſe „Gaulois" it nopeetni apgalwo, ka augſtakà walſts teeſa ihſtos ſlepenos dokumentus pawiſam ne-eſot redſejuſe, tos wehl tikai generalis Merſjè rahdiſchot kara teeſai! Dokumentu ſtarpâ eſot kahds Wahzu ahrleetu miniſtrijas garidſneeka rakſts, iſ kura redſams, ka Dreifuſs nodewejs. Ka Wahzu ahrleetu miniſtrijai pawiſam naw ſewiſchka garidſneeka, par to Frantſchu ſchowiniſteem maſ behdas. Uſ Rennes pilſehtu noſuhtiti dehl kahrtibas uſtureſchanas pa kara teeſas ſehſchu laiku 300 ſchandarmi. Dreifuſa kundſe newarejuſe ne par kahdu naudu atraſt dſihwokli preekſch ſehſchu laika, kamehr beidſot kahda Frantſchu protestantu tiziga kundſe tai peedahwajuſe uſturas weetu. Par to ta ari dabujuſe milſumu draudu wehſtuku. Kahdi 30 Rennes ſtudenti labprahtigi peeſolijuſchees Dreifuſa kundſi pa ſehſchu laiku apſargat pret uſbrukumeem.

Auſtralija. Samoas konferenze eſot meera zelâ nahkuſe pee gala ſpreeduma. Awiſe „Times" ſino, ka Wahzu, Angļu un Amerikanu aiſſuhtitee ſpezialkomiſari weenojuſchees peepraſit ſawàm waldibam, lai aiſſauz wirſteeſneſi Tſchemberſu un Amerikanu konſulu, kas wainigi pee agrakàm jukam. Tahlak komiſari likuſchi atnemt naidigajàm partijam eerotſchus — pawiſam nodotas 3200 plintes. Ar to tad eſot meers nodibinats. Komiſari proponejuſchi, wairs pawiſam ne-eezelt karali, ar ko ari lihdſſchinejee karala trona kandidati eſot meerâ. Turpretim trihs leelwalſtis (Anglija, Wahzija un Seem.-Am. Saw. Walſtis) lai eezeltu weenu kopeju gubernatoru, kuram atraſtos blakus kà padome katras leelwalſts weetneeks un beſ tam paſchu Samoaneeſchu tautas weetneeku nams. Angļu kara kugis „Purpoise" jau atſtahjis Apijas oſtu un nobrauzis uſ Fidſchi ſalam.

Anglija. Angļu tautas weetneeku namâ peepraſija 22. junijâ Tompſons waldibai, waj eſot teeſa, ka Kreewija eſot nonomajuſe no Perſijas ſchacha Bender-Abaſi oſtu (pee Perſijas juhras lihtſcha). Uſ to walſts apakſſekretars Brodrits iſſkaidroja, ka ſchis no tam neka neſinot. Bet Angļu awiſe „Times of India" it nopeetni apgalwo, ka Kreewija nodomajuſe buhwet no Kaukaſijas zaur Perſiju dſelſszeļu un ſchahdam noluhkam protams tai wajadſetu kahdas oſtas, kà dſelſszeļa gala punkta. Koloniju miniſtris Tſchemberlens iſſkaidroja, ka ar Transwala preſidentu Krigeru weſtas ſarunas ari dehl Angļu tirgotaju teeſibam Transwalâ, tirgotaji loti ſchehlojuſchees dehl to apmeſchanàs teeſibu aprobeſchoſchanas. Daſchas Wahzu awiſes atgahdina Angļeem, ka tee gan uſtrauzotees par to, ka Buri negribot Uitlendereem dot tuhlin pilſonu teeſibas, bet tee pawiſam ne-eewehrojot to, ka neweenâ ſemê wiſâ paſaulê ne-eſot ſweſchineekeem tik gruhti eeguht pilſonu teeſibas, kà paſchâ Anglijâ, ka waldibas eeſtahdes warot weenkahrſchi beſ kahda eemeſla atraidit ahrſemneekus, ari kad tee nodſihwojuſchi preekſchâ rakſtitos 5 gadus Anglijâ un makſajuſchi nodokļus; luhguma rakſti ween eſot loti ſareſchgiti un beſ tam jaeemakſajot 50 rublu ſewiſchks nodoklis. Tahdejadi Buri waretu peem. iſſkaidrot, ka tee gatawi dot Uitlendereem akurat tahdas pat teeſibas, kahdas bauda ahrſemneeki paſchâ Anglijâ — un ar to tee buhtu ſew nodroſchinajuſchi waru uſ ilgeem laikeem. Bet Angļi protams atrod, ka to, ko tee dara paſchi, wis nedrihkſtot darit wahjakas walſtis. Tagad teek ſinots iſ Pretorijas (Transwala galwas pilſehtas), ka Buru tautas weetneeku ſapulze ar meeru, dot ſelta raktuwu apgabaleem teeſibu eewehlet 6 tautas weetneekus (no 33).

Italija. Sihwà obſtrukzija, kahdu paſahkuſchas galejàs kreiſàs (ſtingri brihwprahtigàs partijas) tautas weetneeku namâ paleek waldibai loti nepatihkama, ta pahrtraukuſe deputatu nama ſehdes uſ nedeku. Daſchas awiſes iſſaka domas, ka waldiba gribot ſcho ſtarplaiku iſleetot preekſch tam, lai ſpaidu likumu pret preſi un ſabeedribam pahrſtrahdatu druſku mihkſtakâ formâ. Tas tad buhtu weenmehr jau opoſizijas panahkums, deputatu nams beſ tam tà kà tà wehl war wiſu preekſchlikumu pahrgroſit waj pat atraidit.

Seemel-Amerikas Saweenotàs Walſtis. Uſ Filipinu ſalam Amerikaneem, kà rahdas, ſahk eet arween ſliktaki. 18. (6.) junijâ Tagati ſahkuſchi no wiſàm puſem uſbrukt Amerikanu poſtizijam pee Manilas. Lihdſ ſchim Amerikani loti maſ par to ſinojuſchi — tikai tik daudſ tizis ſinams, ka generala Wetona brigade beſ maſ buhtu tikuſe no Tagaleem aplenkta un peeſpeeſta padotees, ja tajâ laikâ wehl nebuhtu atſteiguſchees palihga pulki. Preekſchejais bataljons jau bijis no Tagaleem eeſlehgts un iſſchahwis beidſamàs patronas, kad Wetons ar palihga ſpehkeem to gan atſwabinajis, bet pats tizis eelenkts no trim puſem uguni, tà ka tikai wehl ar mokam warejis atlahptees. Nujorkâ ſtipri nemeerâ ar generali Otiſu — leelakà Nujorkas awiſe „World" tam ſihwi uſbruhk, ka tas ſpaidot awiſneekus, tos peedraudot iſraidit, tik lihdſ

kâ tee pret to ko rakstitu. Ka telegramas wisas teek zensetas jeb „redigetas" Otisa garâ, tas jau bija sen sinams, bet tagad awise „World" pahrmet Otisam, ka tas ar nodomu melojis un wiltojis sawôs sinojumôs. Leelakà awischu daka pagehr no waldibas, lai ta tuhlin atlaisch neweiklo kara ministri Aldscheru, kas sawu waru isleetojis, lai isdotu labas „podretes" draugeem. Tàpat peeprasa, lai atsauz Otisu un aizina peeteiktees sawwakneekus preeksch kara weschanas us Filipinu salam. — Eesaukti ari jau 15,000 sawwakneeki.

Indija. Deenwidus-Indijâ iszehlees deesgan stipris dumpis pret Angku waldibu. Wispirms sahkuschas sawâ starpâ pluhktees diwas Indeeschu tizibas sektes, Schanari un Marawari. Pehdejee usbrukuschi Sewakaši pilsehtai, to ispostijuschi un apkahwuschi eedsihwotajus. Un Angku waldiba bijuse peespeesta pret to patwaribam issubtit wairak kara pulkus — bet Marawaru spehki arween peeaugot un Angkeem jasataisotees us sihwu zihnu.

Teesleetu nodaļa.

Teesleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Pa kahdu no Kursemes Leelupes peetekam teek daudz koki pludinati is Kaunas gubernas, zaur ko gruntsihpaschneekeem, kuru grunts pee-eet pee upes, zaur krastu apskahdeschanu jazeesch leeli saudejumi. Luhdsu isskaidrot, waj brihw kokus pludinat pa mineto peeteku, wakâ, un waj skahde buhtu atlihdsinajama?

Abon. Nr. 5582.

Atbilde. Wispahrejee noteikumi par upju leetoschanu kugoschanai un pludinaschanai islikti Ziwillik 1011.—1030. pantôs (III. t. weet. nol.) 1014. p. eedala upes: wispahrejâs un kugojamâs (brauzamâs, судоходныхъ) un sihkakâs upês. Pee pirmejàm Kursemê peeskaititas bes Daugawas: Wenta, Abawa, Misa, Leelupe un Auze, Widsemê: Gauja, Mehtra un Pernawa. — Pa kugojamàm upem, pehz 1016. panta, katrs war braukt kahdeem grib kugojameem sarihkojumeem, tàpat ari pludinat, bet saudejumi, kas zekas peekrastes ihpaschneekeem zaur pludinaschanu, ir atlihdsinami no pludinatajeem. Pehz 1017. p. Kursemê atkauta pludinaschana, neween pa masàm, bet ari leelàm upem, weenigi peekrastes ihpaschneekeem. Bet peekrastes ihpaschneekeem naw brihw ne zaur kahdeem sarihkojumeem trauzet kugoschanu (1018. p.). Upes widû ja-atstahj brihws zelsch: Widsemê, — ja abi krasti peeder weenam ihpaschneekam — leelâs upês: wismaz 12, masâs — 6 Sweedru olektis; (1020. p.) ja wairakeem ihpaschneekeem: ja-atstahj brihwa katram puse no sawas dalas; Kursemê ja-atstahj brihwas — leelâs upês: wismaz 14, masâs: 8 olektis. — Tad wehl peekrastes ihpaschneekeem pee kugojamàm un pludinamàm upem (pehz 1028. p.) ja-atstahj bribwas telpas (neapsehtas un neapdehstitas) gar krasteem preeksch kugotajeem un pludinatajeem, kur peestaht, islabot laiwas, sakraut malku u. t. t. (1030. p.), bet pludinatajeem ja-atbild par katru apskahdejumu pee laukeem, plawam u. t. t. — Sihkaki nosazijumi par pludinaschanas weideem doti weetejôs administrazijas preekschrakstôs. — Suhdsibas par saudejumu atlihdsinaschanu eesneedsamas weetejàm teesam pehz suhdsibas wehrtibas. —ns.

Stingraki sodi par sirgu sahdsibam. Walsts padome saweenoto departamentu kopejâ sapulzê nolehma peenemt teesleetu ministra preekschlikumu par sirgu sagšu atbildibas pawairoschanu.

I. Sodu likumôs (lik. krahj. XV. sehj. 1. daka, 1885. g isdew.) usnemami sekoschi sewischki panti schahda satura:

931¹. Wainigais, kas ar sinu pirzis waj tahkak pahrdewis sagtu sirgu, kad ismekleschanâ peerahdits, ka winsch ar to nodarbojas weikala weidâ, sodams:

ar wisu sewischku, personigu un kahrtas teesibu un preekschrozibu saudeschanu un aissuhtischanu us dsihwi Sibirijâ waj ari nodoschanu arestantu laboschanas nodakâs pehz 31. panta 1., 2., 3. un 4. pakahpeena.

1643¹. Wainigais, kas atklahti sirgu sadsis apstahklôs, kuri aprahditi eepreekschejà (1643) panta pirmâ dalâ, ja bes tam peerahdits, ka winsch nodarbojas ar sirgu sahdsibu weikala weidâ, sodams:

ar wisu sewischku, personigu un kahrtas teesibu un preekschrozibu saudeschanu un aissuhtischanu us dsihwi Sibirijâ waj ari nodoschanu arestantu laboschanas nodakâs pehz 31. panta 1., 2. un 3. pakahpeena.

Ja schis pahrkahpums padarits us eelas, waj brauzama zeka, waj us kahda zita satiksmes zeka, waj ari nakts laikâ un ja teek peerahdits, ka wainigais nodarbojas ar sirgu sahdsibu weikala weidâ, tad scha panta pirmâ dalâ apsihmetais sods pa-augstinajams par weenu waj diwi pakahpeeneem.

Ja pee scheem pahrkahpumeem peedalijuschàs wairak personas, kaut tàs ari nebuhtu sastahdijuschas bandu, wainigee, kas nodarbojuschees ar sirgu sahdsibu weikala weidâ, sodami:

ar wisu kahrtu teesibu saudeschanu un aissuhtischanu us nometinaschanu Sibirijâ.

II. Sodu likumu 1654¹. pantu isteikt schahdâ kahrtâ:

1654¹ Wainigais, kas sirgu sadsis, kad atsihts, ka winsch ar sirgu sahdsibu nodarbojees weikalweidigi, sodams:

ar wisu sewischku personigu un kahrtas teesibu un preekschrozibu saudeschanu un aissuhtischanu us dsihwi Sibirijâ waj ari nodoschanu arestantu laboschanas nodakâs pehz 31. panta 1., 2., 3. un 4. pakahpeena.

III. Sodu likumu 931. panta otru daku atzelt (lik. krahj. XV., 1. d., 1885. g. isdew.).

Wina Majestatei Keisaram sch. g. 10. majâ labpatika Wisaugstaki apstiprinat scho walsts padomes nolehmumu.

Naksineezibas fondam par labu lihdz schim, kà no nodrukatàm kwihtem redsams, „Mahjas Weesa" un „Deenas Lapas" redakzijâs pawisam kopâ sihmeti 445 rbl. 30 kap. — Pehz eesuhtitaju wehleschanàs Sinibas Komissjai eemaksati 37 rbl. 10 kap., tà ka azumirkli redakzijas pahrsinâ atrodas 418 rbl. 20 kap. — Schi nauda noguldita Rigas pilsehtas krahj- un aisdewu kasê un ari tiks isleetota kà deweji to wehlejuschees.

„Mahjas Weesa" redakzija.

Uhtrupes (torgi).

Wairakfolischanâ pahrdos:

Zehsu-Walkas Meerteesneschu sapulzê:

23. junijâ 1899. g. Karla Ukes mantneekeem peederigas „Ukes" mahju (15 dald. 12 gr. leelu), Jaun-Laizenes pag., Walkas aprinkî. Mahja pahrdoschanai nowehrteta par 2000 rbl., peedsenamâ suma 993 rbl. ar proz, hipot. parada bes tam 1800 rbl. (W. G. A.)

Walejas wehstules.

A. N. — T. Zelsch us Parisi resp. us tureenes pasaules isstahdi isnahks Jums lehtaki, ja Juhs peedalisatees pee kopbrauzeena, kahdus sarihkos sewischkas zelojumu beedribas. Zik mums sinams, tad Berlinê nodibinajusies beedriba, kura usnemotees par apm. 200 rubleem gahdat weenai personai brihwu zeku us Parisi un atpakal, ehdeenu, dsihwokli, teatri u. t. t. Wislabaki, ja Juhs zaur wehstuli greeschatees pee tàm tà sauktam „Auskunftsbureau" (sinu un anonsu birojam), kahdas peem. ir „Rudolfs Mosse" Berlinê, kuras par masu atlihdsibu Jums pasneegs wajadsigàs sinas.

L. K. — N. Sinamais kalejs ir teescham „nesspehziga dwehsele." Winsch eenehmees neprahtigàs domas, karot pret sinatni un labi, ka tahds eet bojà. — Zik mums sinams, tad „Wallensteins" no Fr. Schillera naw latwisku tulkots.

Tirgus sinas.

Rigà, 15. junijâ 1899. g.

Rigas labibas tirgû samehrâ deesgan rosigi. Labibas zenas pastingras.

Reetuma Eiropâ pagahjuschâ nedelâ waldija labs, lai gan ne arween sauss laiks, tà ka labiba wareja kahrtigi turpinat sawu nogatawoschanàs gaitu. Anglijâ laiks bija sauks, bet naktis usnahza salnas. Druwas isskatas wispahrigi labi. Wasaras sehjam un plawam deretu leetus. Franzijâ sajuhtams slapjuma truhkums — it ihpaschi pee ausam. Tomehr isredse us plauju ir laba. Wahzijâ laiks brihscham bija auksts, bet sehjas isskots ir brangi. Rudsi noseedeja sem isdewigeem apstahkleem. Zitàm labibas sugam deretu leetus. Ungarijâ tweschi nogatawojàs apmeerinoschi, tikai retôs apgabalôs ir isnehmumi. Rumanijâ aispagahjuschàs nedelas leetus sehjas stahwokli weetam ir labojis, bet plauja buhschot sliktaka par wideju. Spanijâ sehjas stahwoklis naw mainijees. Seemel-Amerikas Saweenoto Walstju plaujas isredse ir wispahrigi apmeerinoscha. Bet zaur pahrmehrigu walgumu ausas sakriht weldê un kukurusas (maisa) stahdi teek aptureti augschanâ. Pehz pehdejàm ofizielàm sinam schà gada seemas tweschu rascha istaisischot tikai 67% no parastàs pilnas raschas, drukku labaki stahwot wasarajs, kursch atmetischot kahdus 91½% no pilnas raschas. „Cincinnati Priceecurrent" aprehkina tweschu kopraschu us 495 milj. buschekeem apm. 250 milj. puhreem, no kureem rehkina 260 milj. buschelu seemas tweschu un 235 milj. wasaras tweschu. „Orange Judd. Farmer" turpreti wisu kopraschu wehrtê us 550 milj. buscheku (apm. 280 milj. puhreem), no kureem puse seemas un puse wasaras tweschu. Beerbohms noteiz wisu tweschu raschu us 525 milj. buschelu, no teem 275 milj. seemas- un 250 milj. buschelu wasaras tweschu. Wisaugstaki wehrtê Tomans: tweschu kopraschu us 570 milj. buschelu, no teem 300 milj. buschelu seemas un 270 milj. buschelu wasaras tweschu.

Scha gada labibas rascha buhschot katrâ sinâ wahjaka, nekà pagahjuschâ gadâ. Semkopji schimbrihscham patura sawus labibas krahjumus, zeredami us labakàm zenam. Rumanijâ sagaida aisleegumu issuhtit labibu un is Deenwidus-Kreewijas nahk launas sinas par sehjas stahwokli. Is Seemel-Amerikas Saweenotàm Walstim pagahjuschàs nedelàs isweda 33,000 kwarterus (1 kwarters = apm. 4½ puhrus), tagad turpreti tikai 290,000 kwarterus nedelâ. Argentinas isweduami zehlàs no 140,000 kwartereem us 210,000 kwartereem nedelâ. Anglijas tirgû tendenze palika zeesha. Frantschu tirgôs peefolijumi bija leelaki, nekà peeprasijumi. Wahzijâ tendenze, aukstâ laika pehz, bija stingra. Kreewijas saussemes tirgôs tendenze bija stingra, bet klusa. Deenwidus-Kreewijas ostàs tendenze stingra, weikali klusi. Issuhtijumi is Kreewijas pehdejâ nedelâ masinajuschees.

„Baltische Wochenschrift" sawâ jaunakajâ numurâ pasneedz garaku, us 60 eesuhtitu sinojumu pamata sastahditu lauksaimneezisku pahrskatu par labibas lauku stahwokli Widsemê un Igaunijâ lihdz sch. gada 20. majam. Is schà pahrskata rasneedsam sekoscho: Ilgi naw bijis tik auksts maja mehnesis kà schogad. Sliktakais tas, ka majs pa leelakai dalai noteiz muhsu seemas sehjumu isdoschanos un plawu eenesibu. Zitu lauksaimneezibas raschojumu kreetnu raschu war wehl nodroschinat laba wasara un garsch rudenis, lai gan ari preeksch teem sehjas laiks nebija wisai teizamais. Semes apstrahdaschana scho pawasari bija pa leelakai dalai gruhta. Tà ka pawasara uhdeni loti lehni nosika, tad bija jaapstrahdà loti slapji tihrumi; ari jazè bija daudz wairak, lai neirdeno semi sadrupinatu. Leelee, lehni nokrihtoschees uhdeni kopà ar auksto laiku stipri aisskawê augu attihstischanos un semes isruhgschanu. Lehnà grunts uhdeni nokrischana scho pawasari jo gaischi peerahdija, zik leela wehrtiba drenaschai (uhdens nowadischanai). Gandrihs wisi sinotaji aisrahda, ka tahdôs tihrumôs, kur uhdens nowadischana labi eerihkota, semes apstrahdaschanu wareja eesahkt daudz agrak un darbs bija daudz weeglaks nekà pahrejôs. Kas sihmejas uz rudsu lauku stahwokli, tad tas neleekas buht apmeerinoschs. No wisàm pusem sinojumi skan daudz sliktaki nekà mehnesi eepreeksch. Rudsi bija puslihdz labi pahrseemojuschi. Ja ari weetam tee bija retaki, tad tomehr wareja zeret, ka stahdeem attihstotees winu stahwoklis manami uslabojees. Tas tomehr naw notizis. Aukstà laika dehl wesele stahdini tikai loti lehnam attihstijàs, wahjakee turpreti pawisam isnihka. Rudsu lauki tapehz ir pareti un semi. Augstalôs, labi apstrahdatôs laukôs ar weeglu semi, kuri agri apsehti, rudsi, kà is sinojumeem isredsams, ir labi, weetàm pat loti labi. Semàs weetàs ar smagu semi sagaidama loti slikta rascha, it ihpaschi kur eesehschana nokaweta. Widsemes deenwidus dalâ un juhrmalas apgabalôs sagaidama labaka rudsu rascha, nekà seemelu apgabalôs un wideenâ. Ahbolinsch wispahrigi labi pahrseemojis, ir stipri beesis, bet neaug gandrihs nemaz. Prawas wispahrigi labi pahrlaiduschas seemu, bet sahle winàs negrib augt. Maja falnas sahlei stipri kaiteja. Ari schai sinâ semes deenwidus un juhrmalas apgabalôs stahwoklis labaks nekà wideenâ un seemelu apgabalôs. Pahrskata sastahditajs domà, ka schogad neveretu ilgi gaidit us sahles peeaugschanu, bet to labak ahtrak noplaut, lai, kur eesprehjams, dabutu wairak atala. — Wasarajs pa leelakai dalai laikâ eesehts, bet aukstà laika dehl negrib lahgà augt. Labibas zenas Rigâ schimbrihscham schahdas:

Rudsi, Kreewu, us 120 pamata mahrzinu makšâ: 80—85 kap. pudâ, Kursemes rudsi 75—79 kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Kweeschi. 128—130 mahrzinu smagi Kreewu kweeschi makšâ 88—94 kap. pudâ, 125—128 mahrzinu smagi Kursemes kweeschi makšâ 84—88 kap. pudâ. Tendenze: meeriga.

Meeschi, feschkanschu, us 100 mahrzinu pamata makšâ 71—76 kap. pudâ; Kreewu meeschi makšâ 66—75 kap. pudâ; Kursemes 105 lihdz 114 mahrz. sm. meeschôs dod 65—75 kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Ausas. Labàs gaischàs ausas makšâ 78—82 kap. pudâ; schahwetas ausas makšâ 72—74 kap. pudâ; Kursemes ausas makšâ 72—80 kap. pudâ; Zarizinas un Liwnas-Jelezas ausas makšâ 70—77 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Linsehklas. Stepju sehklas us 87½ proz. pamata makšâ 135 kap. pudâ; parastàs brahka sehklas makšâ 122—128 kap. pudâ Tendenze: stingra.

Linsehklu ellas rauschi, schejeenes, makšâ 87—89 kap. pudâ. Kreewu linsehklu ellas rauschi makšâ 86—88 kap. pudâ.

Saules puku (saulareeschu) sehklu rauschi makšâ 70 kap. pud

Sirni makšâ 65—80 kap. pudâ.

Pupas makšâ 74—76 kap. pudâ.

Klijas pehrk par — kap. pudâ.

Kanepes makšâ 175—177 kap. pudâ.

Kanepaji makšâ 55—62 kap. pudâ.

Lini. Ihsti labôs linôs par R (risti) un ╳ R ╳ (salee risti) dod 35 lihdz 37 rbl. birkawâ, par Z K (zinsi) un ╳ HD ╳ (Pernawas „hofdreibanti") makšâ 29—32 rbl. birkawâ; par S P K (superior pihkkroni) un S F P HD makšâ 24½—27 rbl. birkawâ; par P K (pihkkroni) un F P HD (smalke pihkhofdreibanti) makšâ 23—24 rbl. birkawâ; par P W (pihkbrahki) un P HD (pihkhofdreibanti) makšâ 20—22 rbl. birkawâ par W (brahki) un HD (hofdreibanti) dod 12—15 rbl. birkawâ; par D (dreibanti) un L D makšâ 13 rbl. birkawâ un par D W (dreibantbrahki) un L D W dod 8—12 rbl. birkawâ.

Pahrtikas zenas Rigâ:

	kap.		kap.
Sweests, mahrzinâ . .	26—28	Medus, schuhnâs waj tezinats, mahrzinâ . .	35—45
Galda sweests, mahrz. .	35—38	Meeschu putraimi, stopâ	8— 11
Zuhkas gala, podâ . .	325—400	Sirni, stopâ	6—
Wehrscha gala, podâ .	200—250	Kalteti zigorini, stopâ .	6
Schahweta aitas gala, mahrzinâ	11—13	Kurs. tweschu bihdeleti milti, mahrzinâ . .	4—4½
Swaiga aitas gala, mahrzinâ	13—15	Rudsu milti, puhrâ . .	255
Tela gala, mahrzinâ .	8—20	Gurki 100	250—300
Schahwets schkinkis, m.	22—25	Dsehrwenu ogas, stopâ .	8—10
Schahw. spekis, mahrz. .	23	Ehrkschu ogas, stopâ .	8—10
Wistas, gabalâ . . .	45— 60	Sehnes, blodinâ . . .	8— 9
Zahli, pahri	70— 90	Skahbi kahposti, stopâ .	20
Kartupeli, puhrâ . . .	150—160	Schahwetas renges, 100	30—60
Salds peens, stopâ . .	7— 8	Swaigas renges, 100 .	20—50
Beess peens, stopâ . .	10	„Bretlini", schahweti, 100	20
Kupinats peens, stopâ	10	„Bretlini", sahliti kahlâ	5— 6
Skahbs krehjums, stopâ	50—60	Libdakas (weetejàs) mrz.	15—18
Olas, schokâ	90—100	Lasis swaigs, mahrz. .	50—60
Sihpoli, stopâ	4— 5	Lasis schahwets, mahrz. .	100—110
Reeksti, stopâ	10—12		

Leepajà.

Rudsi us 120 mahrzinu pamata makšâ 76—85 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Kweeschi (puhri) makšâ 80—94 kap. pudâ. Tendenze: klusa.

Meeschi makšâ 66—78 kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Ausas. Labàs gaischàs ausas makšâ 80—83 kap. pudâ; Kursemes ausas makšâ 71—82 kap. pudâ; Kurskas, Karkowas, Jelezas-Liwnas, Orlas, Kijewas un Zarizinas ausas makšâ 70 lihdz 79 kap pudâ. Melnausas (15 proz.) makšâ 72½ kap. pudâ. Tendenze: stingra. —

Linsehklas. 7 mehri Leischu sehklu makšâ 120—125 kap.; 7 mehri Kreewu sehklu makšâ 123—126 kap.; 7 mehri stepju sehklu makšâ 132—134 kap., 6 mehri sehklu makšâ —kap. Tendenze: stingra.

Gurki us 100 mahrz. pamata makšâ 80—88 kap. pudâ.

Sirni makšâ 58—84 kap. pudâ. Tendenze: rahma.

Saules puku (saulareeschu) sehklas makšâ 77 kap. pudâ.

Kanepes makšâ 175—176 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Kanepaji makšâ 53—58 kap. pudâ. Tendenze: stingra.

Klijas. Rupjàs klijas makšâ 57—59 kap. pudâ; widejas klijas makšâ 55—56 kap. pudâ un smalkàs klijas makšâ 54—55 kap. pudâ Tendenze: stingra.

Telegramas.

Sw. Peterburgà, 14. junijâ. Winas Majestatei Kundsei un Keisareenei Aleksandrai Feodorownai schodeen, 14. junijâ pulksten 1 pehz pusdeenas peedsima laimigi Meitina, kuru nosauza par Mariju.

Peterburgà, 14. junijâ. Peterhofâ bija swotrs Winas Majestates Keisareenes ulanu un grenadeeru jahtneeku pulkeem. Klaht bija Wina Majestate Keisars un Leelkniasi. — Is Maskawas sino, ka us Brestes dselsszeta Katinas tuwumâ 417. werstê 12. junijâ pulksten 9 wakarâ islehza no sleedem pretschu brauzeens Nr. 54. Sadragati 17 wagoni un apskahdeti 5. Wirskonduktors eewainots. Eemesklis — zeka isstaloschana, jo 415. werstê leetus bijis isstalojis tiltu, kursch wed pàr Krapiwnas upi. No 536. lihdz 544. werstij zelsch isstalots.

Berlinê, 27. (15.) junijâ. Pehz eewahktàm sinam schà gada labibas rascha Wahzijâ buhschot puslihdz tahda pat kà pagahjuschâ gadâ — wispahri, kà pagahjuscho 6 gadu zaurmehra rascha. — Is Ungarijàs sino, ka pehz Ungarijas waldibas ofizielàm sinam par labibas lauku stahwokli redsams, tad zeriba us labu raschu masinajuses. — Is Teplizas (Wahzijâ) telegrafe, ka apgabala preekschneeks Hohenlohe, Wahzu walsts kanzlera radineeks, peepeschi aissaukts projam, kas, kà domà, notizis tapehz, ka tas pret strahdneekeem isturejees pahrak draudsigi. 10,000 personas, wisi sozialisti, sarihkoja aissauktajam apgabala preekschneekam par godu demonstrativu lahpu gahjeenu. — Is Saotau'as (Kinâ) sino, ka Kaomas apkaimê daschu sahdschu apdsihwotaji ispostijuschi no Wahzu inscheneereem isdaritos dselsszelu darbus. Dehl wainigo pahrmahzischanas Wahzu suhtnis nosuhtija us nedarbu weetu juhras ofizeeri Mauwi ar kahdeem 80 kahjneekeem un 16 jahtneekeem. — Is Londonas sino, ka twaikonis „Tantalons" aisbrauzis us Kapschtati ar 100 tonnam patronu. — Is Konstantinopoles sino, ka Turku sultans peenehmis audienzê Kreewijas wehstneeku Sinowjewu.

Parisê, 27. (15.) junijâ. Jaunais Frantschu ministru preekschneeks un eekschleetu ministris Waldeks-Rusô islaidis wiseem gubernatoreem zirkularu, kurâ teikts, ka waldiba stingri aisstahweschot brihwwalsts eestahdes un sperschot stingrus sokus pret wiseem, kas raudsischot aisskahrt republikas — brihwwalsts zeenibu. — Tagadejais Frantschu kara ministris generalis Galisê greesees pee armijas korpusa komandanteem ar zirkularu, kurâ teikts: „Par leelako noschehloschanu biju peespeests atsazitees no sawas weentulàs dsihwes klusuma, lai semes un waldibas labâ usnemtos atbildibu par Franzijas kara spehku. Esmu zaur to loti godinats un ne-esmu nebuht nemeerigs un luhdsu juhs neaismirst, ka ja usnemos atbildibu, juhs man eseet atbildigi par wisu, kas jums padotôs apgabalôs noteek. Talab tikpat labi palaischos us jums, ka juhs us mani wareet palaistees." — Galisê ari isteizees pret laikrakstu „Journal" lihdstrahdneeku, ka baumas par soleem pret generaleem Zurlindenu, Boadefru, Gonsu un Peljè esot nepateesas. Hartschmidts, Roschè un Saks tikschot pahrzelti dehl disziplinas ne-eewehroschanas. — Generalprokurors Bertrans un republikas prokurors Fekolè pahrzelti zitôs amatôs. Generalis Hartschmidts pahrzelts us Reimsu, palkawneeks Saks us Poatjè; eesahkta ismekleschana pret palkawneeku Kubertenu, kuru ari pahrzels us zitu korpusu. Generalis Roschè eezelts par 28. kahjneeku brigades komandantu, kura stahw Belforâ. — Strahdneeku partija sarihkoja demonstraziju pret jauno ministriju, tapehz ka tanî usnemts generalis Galisê. Ministrijai 14. junijâ bija jaistura pirmais pahrbaudijums tautas weetneeku namâ. — Dreifuss pirmdeen, 26. (14.) junija wakarâ eeradàs Brestê (Franzijâ).

Дозволено цензурою. — Рига, 15 іюня 1899 г.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.

Atbildigee redaktori:

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Sâlits.

Sche klaht kà prospekts: 1) Lauksaimneeku sabeedriba „Paschpalihdsiba", Rigà un 2) Hugo Hermann Meier, ahrsemju maschinu weikals, Rigà.

Agenskalna priwat-klinika, Rigâ.

Baloschu un Swanu eelas stuhri.

Slimneekus peenem ikdeenas no pulkst. 1—3.
(Naktsdzischuras un gultas.)

Eekschejâs slimibâs
Kirurgiskâs „ } katru deenu no pulkst. ½2—3.
Behrnu „
Seeweeschu „ katru deenu no ½1—½3.
Ahdas un wenerisk âs slimibâs katru deenu no 1—3.

Azu slimibâs
Kakla, deguna un aufu slimibâs
Sobu un mutes slimibâs (sobu plombeschana un mahlsliktu sobu eelikschana) } katru deenu no plkst. 1 lihdſ 3.

Azu ahrsts

Dr. med. L. Blumenthals,

dsihwo tagad Basnizas eelâ Nr. 5. Eksplenades tuwumâ un **peenem azu slimneekus katru deenu no 9—11** pr. pusd. un no ½5—½6 p. p. Swehtdeenâs un swehtku deenâs no plkst. **10—11** pr. pusd.

Dr. med. N. Grünstein,

Bonnes uniwersitates ahrsts

mahgas un sarnu slimibâs

Rigâ Kungu eelâ Nr. 9.

Runas stundas: no **9—12** un no **3—5.**
Preeksch masturigeem no **5—6.**

Ahdas, dsimuma un kaunuma slimibâs peenem katru deenu no plkst. 9—1 pr. pusd. un no plkst. 6—½9 wak.

Dr. J. Machtus,

Rigâ, leelâ Kehninu eelâ Nr. 35,
pretim Wahzu Amatn. beedribai.

Peenemu **slimneekus wenerisk âs, ahdas un dsimuma slimibâs** ikdeenas no pulksten 8—1 deenâ un no 6—9 wakarâ.

Dr. Kl. Ljuria,

prakt. ahrsts,
Rigâ, leelâ Kaleju eelâ Nr. 40,
netahlu no Wehweru eelas.

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibâs, starp zitu, ismekleschana ar elektrisku apgaismoschanu un **ahrsteschana ar elektrizitati.**
Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16.
Slimneekus peenem katru deenu no plkst. **12—3** pusdeenâ. Swehtdeenâs slimneekus nepeenem.

H. Simonsons,
eeskahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Dr. S. Eliasstamm,

spezialists preeksch **auſu, kakla** (aissmakuma) un **deguna slimibam,** peenem slimneekus no pulkst. 9—12 un 4—6, **Rigâ, Paulutschi eelâ Nr. 17.**
Slimneekus usnemu ari sawâ klinikâ.

Eekschejâs un seeweeschu slimibâs peenem ikdeenas no pulkst. **9—12** rihtâ un no pulksten **5—6** wakarâ:

Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 10,
pretim Wehrmana dahrsam.

Dr. H. Lewy,

prakt. ahrsts.
Wenerisk âs (kaunuma) un ahdas slimibâs ikdeenas no pulkst. **6—9** wakarâ.

Azu slimneekus

peenemu katru deenu no pulkst. **9—12** un no **3½—5½, Rigâ, Kauf- un Kramer eelu** stuhri Nr. 2. Slimneeki war tapt ari usnemti manâ klinikâ.

Azu ahrsts **N. Cahn.**

Azu slimneekus

peenem katru deenu no p. **9—12** un no **4—7 Kungu eelâ Nr. 29, 2 trep.**

Azu ahrsts

Dr. med. E. Heymann.

Slimneekus usnem ari mahjâ (dsihwokli).

Dsemdeschanas palihdsibâ, seeweeschu un eekschejâs slimibâs peenemu katru deenu no plkst. **9—11** un **4—6 Marijas eelâ Nr. 4.**

Dr. E. Magid.

Ahrsteju, plombeju un leeku mahksligus sobus.

J. Bernsteins, dentists.
Kalku eelâ 27, masâs Münz-eelas stuhri.

Sobu slimneekus

peenem katru deenu no plkst. 9—12 un no plkst. 3—6 pehz pusd.

dentists **A. Schneider,**
Rigâ, leelâ Grehzneeku eelâ Nr. 11.

Sobu ahrsts

Hugo Gotliebs
peenem ikdeenas no plkst. 9—12 un ½3—5½ Kalku eelâ Nr. 35, Kauf-eelas stuhri.

Peenemu **sobu slimneekus, plombeju** un leeku **mahksligus sobus** katru deenu.

Dentists **Leo Schawlow,**
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 11.

Abiturienteem,

kuri wehlâs eestahtees Maskawas uniwersitatê, tuwakas sinas pasneedſ

Fr. Königswalds.
stud. jur.

Adrese: r. Тальсенъ, гост. С.-Петербургъ, передать студ. **Кенигсвальду.**
NB. Kopbrauzeens tiks **augustâ** isstnots. Luhgumraksti med. fac. eesneedsami jo drihsi.

Abiturienteem,

latweescheem, kuri wehlas eestahtees Peterburgas augstakâs mahzibas eestahdês, pasneedsu tuwakas sinas.

A. Snikers,
stud. med.

Adrese: **Кеммернъ,** Лифл. губ.

Weetalwas

2kl. ministerijas skolas pedagogiskâ klasê **eestahschanâs eksamens** buhs **7. augustâ sch. g.**
Pedagogisk. klases waditajs **K. Jürgens.**

Asites pahrtikas beedribai ir wajadsigs

grahmatwedis.

Kandidati, kas prot italisku grahmatweschanu, kâ ari latweeschu, kreewu un wahzu walodas, top usaizinati eerasties **26. junijâ sch. g.** beedribas telpâs **Preekulê.** **Walde.**

Jaunekli

ar peeteeloschâm skolas sinibam, kuri wehlas pamatigi eemahzities **mahksias dahrsneezibu** war tuhlit peeteiktees pee mahksias dahrsneeka **Kreisberga,** Rigâ, Marijas eelâ Nr. 88.

20 rbl. pateizibas algas

dabûs, kas usrahdis nakti no 15. uz 16. maju sch. g. **sagtu firgu** lihdſ ar dselssafu krehsla rateem un loka eejubgu. Sirgs feschi gadi wezs, 80 rbl. wehrtibâ, wideja auguma, bruhnu spalwu, kuplu melnu asti, garâm uz kreiso pusi leektam krehpem ar pinku, baltu peeri un ar ap wehstscheem baltam pakalas kahjam. Skolotajs **M. Osolinsch,** Sauka, пр. Якобштадтъ.

Tukuma aprinka

VIII. eezirkna Blihdenes pagasta teesa pehz sawa nolehmuma no 11. maja 1899. g. un rihkojotees pehz pag. teesas ust. II. dalas 221, 222 un 224 pant. usaizina 26. aprili 1899. g. „Pils-Blihdenê" mirusscha Blihdenes pagasta semneeka **Krischa Bunkschas** mantoschanas teesibas feschu mehneschu laitâ, skaitot no scha sludinajuma nodrukaschanas trescho reisi „Kursemes Gubernas Awisês", ar pesihmi, ka wehlaku peeteiktas teesibas netaps eewehrotas.

Blihd.-Stuhru pag. namâ, 18. majâ 1899
3 Preekschsehdetajs: **K. Regeneek.**
Rakstwedis: **K. Skumpe.**

Sludinajums.

Blihdenes pagasta walde dara ar scho wispahrigi sinamu, ka pagasta nodewu klaseschana starp schi pagasta lozekleem un ustura peespreeschana pagasta nespehjneekeem par 1899./900. gadu tiks isdarita **3. julitâ 1899. g.** Sarakstus par nodewu klaseschanu un ustura peespreeschanu isliks pagasta namâ dehl eestatischanas lihdſ **17. julijam sch. g.** Personas, kuras nebuhtu meerâ ar nodewu klaseschanu waj ustura peespreeschanu war eesneegt lihdſ minetam laikam sawas suhdsibas Tukuma aprinka semneeku leetu komisara kungam; pehz tam eesneegtas suhdsibas ne-eewehros.

Blihdenê, 29. majâ 1899. g.
Pag. wezakais: **K. Ahbols.**
3 Skrihw.: **K. Skumpe.**

Sludinajums.

Wezumuischas pagasta walde zaur scho dara wispahribai sinamu, ka **2. julijâ sch. g.** tiks no pagasta weetneekeem isdarita nodewu isdalischana par 1899./1900. gadu starp Wezumuischas pagasta lozekleem, tapehz wisi schâ pagasta lozekli, kuri zerê kahdu atweeglinajumu dabut nodewu maksaschanâ, teek usaizinati eerasties minetâ deenâ ar wajadsigam peerahdischanam pee weetneeku pulka.

Wezumuischas pagasta waldê 11. junijâ 1899. g.
Pagasta wezakâ pal.: **J. Slawen.**
3 Skrihweris: **O. Kirsteins.**

Ar meschu bagatu mnischu

pahrdod Pskowas guberna, 20 werstis no dselsszeka stanzijas Nowoselje, 7 werst. no plostoschanai noderigas upes. Pawisam ir semes 2241 defet., no winam 1900 defmescha, 2 sahdschas, parads bankâ 26,730 rbl., zena 85,000 rbl. Sihkakas sinas ar wehstuli uz adresi r. Вильно, Д-ру Ренигеру, Антокольская ул., собств. домъ. 3

H. Allunana apgahdeenâ Jelgawâ isnahza:

Sweschu wahrdu grahmata,

otris papildinats isdewums, farakstita no **J. Drawneeka.**
Maksâ stingrâ wahlâ **50** kap.

Krona seepes

ir labakâs un lehtakâs preeksch **weschas, wilnu drahnu un wisu zitu leetu** masgaschanas un tihrischanas. Leelâ mehrâ aistaupa weschu, malku, darbu un laiku! Pehrkamas wisôs apteeku un pahrtiku pretschu weikalos. Fabrika un kantoris: **Rigâ, masâ Minsterejas eelâ Nr. 1.**
L. J. Kolberg.

L. Rosenthals,

13, Grehzneeku eelâ 13,
peedahwâ leelâ iswehlê par lehtakam zenam

kabatas pulkstenus,

masiwa selta u. sudraba kapselôs,

tehrauda u. nikela pulkstenus,

seenas, modinataju un zeka

pulkstenus,

pareisi reguletus, uz wairakgadeju galwoschanu.

Kehdes un brelokus,

selta, sudraba un zita metala, kursch nekad nepahrwehrschâs zitads.

Juweli,

selta un sudraba prezes,

labako meistaru darbs,

alfenida prezes,

eeksch- un ahrsemju fabrikatu, kâ ari

Alpaka-sudraba galda leetas,

no Bernsdorfes Artura Kruppa metala fabrikas.

Pascha darbniza reparaturam.

Zehsis.

Ik. Paukula tirgotawâ

dabujami **peena nokrejotaji** (separatori) **Rud. Sacka trihs-, tschetrlemeschu** un ziti **arkli** par fabrikas zenam, kâ ari **dasch. saimneezibâ wajadsigas prezes.**
Linu un labibas tirgotajs
Ik. Paukul, Zehsis.

Russia-

brauzamo ritenu fabrika,

A. Leutner & Co.,

Rigâ.

Dibinata 1886. g.

Wezakâ un leelakâ brauzamo ritenu fabrika Kreewijâ.

Peedahwâ labi usturetus

brauzamos ritenus

ar **pneimatiskam reipem,**
no 40 rbl. sahkot.
Braukschanas mahziba par brihwu.

Uoliktawas:

Rigâ, Teatra bulwarî Nr. 7, **Sw. Peterburgâ, Maskawâ, Warschawâ, Kisewâ, Lodsâ, Leepajâ, Parisê** u. t. t.

Ilustreti katalogi:
Wahzu, Kreewu un Polu walodâs bes maksas.

Wisleelakâ iswehlê

tapetes, Wihnes mebeles, logu rulos

par loti lehtam zenam.

Wilh. Mansfeldt u. Co.,

Rigâ, pee Petera basnizas.

Iskaptis,

ihstas Steiermarkas (Austrijas),
leetojamakôs garumôs,

zinu un kruhmu iskaptis,
Amerikas iskapschu akmenus,
Stralsundes iskapschu strihkus,
seena, mehslu un rokamâs dakschas,
ahmurus un laktas preeksch klapeschanas,
lahpstas, grahbeklus un dahrsa leetas

peedahwâ **wislehtaki,**
leelumâ un masumâ

Brahli Popow,

Rigâ,
dselschu un tehrauda pretschu tirgotawa,
leelâ Grehzneeku eelâ Nr. 35.

Sandera Martinsona

schujmaschinu, manufakturu, kihkpretschu un skroderu peederumu weikals

Rigâ, Terbatas eelâ Nr 18, Rigâ,
peedahwâ **lehti, leelâ iswehlê:**

Schujmaschinas,

ar roku dsenamas dubultduhreeneem uz wairakgadeju galwoschanu. **Schujmaschinu peederumus** preeksch wisadâm schujmaschinam, **schujmaschinu adatas, siksnas, eskas kauninas, ellu** u. t. t.
Schujmaschinas teek uz galwoschanu sakaisitas.
Wisadas manufaktur prezes, audeklu, pusaudeklu, schifonu holstu, madapolamu, dweelu audeklus, kabatas drahnas, tihrwilnas **apleekamos lakatus,** skaistus **galwas lakatus, sihda, wilnas** un **kokwilnas lakatus** leelâ iswehlê, **kretonus** un zitas smalkas drehbes preeksch bluhsem, **saules un leetus sargus** leelâ iswehlê, **pukaini isschuhtus preekschautus, korsetes, bruhtes plihwuru tiles, aubes, pukes, spizes, sihda** un **wilnainas lentes, parfimerijas, zimdus, sekes, dsihparus, sihdu, glanzdeegu, pehrles isschuhschanai, broschas, marschalu schleifes, pulkstenu kehdes, naudas makus, ihstas Nomeeschu** un **Wahzu stihgas, kurpju, tepdeku** un **wahrdu musturus, kanewa, sudraba** un **selta schnores, kantille, spolischu deegus, sihda deegus** wisadâs krahsâs, **pogas** garneschanas kleitam un mehteleem **pehrku korus** un **apkantejamas bantes. Apkaklites, aprozes, krahgus schlipses, elkskinus, elkskinu** un **aprotschu pogas, schlipsu adatas, laimes wehlejumu kartes** u. t. t. leelâ iswehlê. **Sw. Peterburgas lastina sahbaku, ahdas** un **lakkurpes,** skaista sasona un stipri isstrahdatas. **Wisadi skroderu peederumi** damu un kungu garderobem, **skroderu presdselses, oglu pletdselses.**
Telpu truhkuma dehl teek schujmaschinas par paseminatam zenam pahrdotas. **Atkalpahrdewejeem rabats.**

Granita, marmora un tschuguna

kapu krustus,

glihtâs formâs,
kâ ari zitas **tschuguna prezes wairumâ** un **masumâ**
peedahwâ

J. Lahzis, Rigâ,
tschuguna leetuwe un akmenu kalluwe.
Noliktawa: Terbatas eelâ Nr. 22. **Fabrika:** Kihschesera eelâ.

F. Aug. Koch, Rigâ,

Terbatas eelâ Nr. 15.

Drahts austuwe.

Wisas sortes drahts seeti
preeksch **labibas wehtijamam maschinam, dsirnawam** u. t. t.

Bleka seeti

preeksch kulamam maschinam, gruhbu dsirnawam, linsehklam u. t. t. par lehtakam fabrikas zenam.
Tikai sewischki stipri un isturigi audumi.

Rigâ. Restoracija **Rigâ.**

„Parka pagrabs"

Paulutschi eelas un Aleksandra bulwara stuhri,
eepretim Wehrmana parkam un „Imperiala" weesnizai.

Frantschu un Kreewu **bilsardi.** Kreewu, Wahzu un Latweeschu **laikraksti.** Wasarâ dahrsâ **lellis.** Kabineti.

Pee-ejams lihdſ plkst. 2 naktî. **Brokastis** no pulksten 9—2 deenâ. **Pusdeenas** no pulksten 12—6 wakarâ. Pusdeenâ 3 ehdeeni 35 kap., abonejot 9 rbl. par mehnesi. **J. Domerowsky.**

Labako bruhschu **alus** no muzas. Slawenako firmu **schnabi un wihni.** Laba un laipna **apkalposchana.** Mehrenas zenas.

Zementa flihses, drenaschu trubas, zementa trepju kahpschlus, asfalta jumtu papi, seenas papi, akmenu oglu darwu, karbolineumu
peedahwâ

J. Waltera noliktawa,

Grehzneeku un Skahrnu eelu stuhri.

Daschadu sistemu

separatorus,

sweesta muzas,
sweesta misizitajus,
transporta kannas,
uskrejmoschanas traukus

peedahwâ

laukſaimneeku sabeedriba

„Selbsthilfe"

(„Paschpalihdsiba")

Rigâ,
Walnu eelâ Nr. 2.

E. Larsen'a

selta u. sudraba leetu weikals

tagad atrodas:

Leelajâ Jaun-eelâ Nr. 13.

Sylv. Th. Franz,

Rigâ,
leelâ Grehzneeku eelâ Nr. 3,
peedahwâ leelâ iswehlê par lehtakam zenam

dahrgakmenus, pulkstenus, selta, sudraba un jaunsudraba prezes.

Pastellejumus un islabojumus isdara uz galwoschanu glihti.

Zeen. saimneezes!

Mehginajeet preeksch **wilnas drahnu un weschas** masgaschanas un **saimneezibas** **nepahrspehjamâs**

krona seepes!

Kugu masti,

123 gabali daschada leeluma, dabujami arween pehz iswehles **Wez-Mihlgrawi, A. Ferle kugu buhwetawas plazi,** pee twaikonu peestahtnes.

Tschemodanus, koferus, zela somas, skolas ranzas, zela, skolas un **damu taschas** leelâ iswehlê no pascha fabrikas lehti peedahwâ

F. Jannaits,
leelâ Kehninu eelâ Nr. 20.

Peenas zentrifugas

(separatori),

Aleksandra balanss,
Alpha no Robela,
Steinera pahrlabotee Alpha un
daschadas

sweesta kukmaschinas

no 18 rbl. sahkot

un wisadi peensaimneezibas peederumi dabujami par **wislehtakàm** zenam

„Semkopja" ekspedizijâ,
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 46.

Teek luhgts peeprasit jaunàs zenas.

Luhdsu zeen. publiku eewehrot manu **galanterijas, modes, sihku-pretschu un weschas pahrdotawu.**

Ar pretschu labumu un lehtumu ik katrs pirzejs buhs apmeerinats un tapehz eeteiks manu weikalu tahlaki saweem draugeem un pasihstameem.

Ar augstzeenibu

D. Baltzers,
Berga basarâ, 3. linijâ, **Nr. 70.**

Pirmà Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,
dibinata **1827** Peterburgâ.

Pilnigi eemaksats pamata kapitals **4,000,000** rbl.
Reserwes kapitali . . . . . **3,000,000** rbl.

General-agents: R. John Hafferbergs,
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 22.

Selta medalis Briselê 1891. gadâ.	Fabrika pastahw no 1815. gada.	Selta medalis Spaâ 1891. gadâ.
Telefons Nr. 30.	Selta medalis Londonâ 1892. gadâ.	Telefons Nr. 30.

Karla Balka

spirta, likeeru, ruma, konjaka un balsamu twaika fabrika, Rigâ.

Fabrika un kantoris:
Leelà Maskawas eelà Nr. 90 un 92, pascha namòs.

Noliktawas:

Eekschrigâ:
1) Grehzneeku eelà Nr. 34.
2) Mahlderu eelà Nr. 2.
3) Kungu eelà Nr. 25.
4) Paulutschi eelà Nr. 2.

Maskawas Ahrrigâ:
5) Leelajà Maskawas eelà Nr. 46.
6) Leel. Maskawas eelà Nr. 90/92, pascha namâ.
7) Leel. Maskawas eelà Nr. 205.
8) Neweles eelà Nr. 66.
9) Awotu eelà Nr. 52.
10) Kurmanowa eelà Nr. 18.
11) Marijas eelà Nr. 21.
12) Dsirnawu eelà Nr. 84.
13) Numpu muischas eelà Nr. 10.

Peterburgas Ahrrigâ:
14) Terbatas eelà Nr. 30.
15) Leel. Aleksandra eelà Nr. 50.
16) Leel. Aleksandra eelà Nr. 109.
17) Antonijas eelà Nr. 7a.
18) Hospitalu eelà Nr. 47.
19) Alekseja eelà Nr. 10.

Jelgawas Ahrrigâ:
20) Dinamindes eelà Nr. 45.
21) Baltàs muischas eelà Nr. 9.
22) Kalnzeema eelà Nr. 17.
23) „ „ Nr. 68.
24) Puku eelà Nr. 9.
25) Wezà Jelgawas eelà Nr. 42/44.
26) Saku salà, Osolina namâ.
27) Banskas eelà Nr. 31.

Kursemê:
Leepajà:
28) Juhras un Grandu eelu stuhri, Schneidera namâ.
29) Juhras u. Jehkaba eelu stuhri, pascha namâ.
30) Behnê, stazijà.

Leelumà un masumà.

Sw. Peterburgas un Berlines sagreeschanas mahkslas institutòs diplometàs

Emilijas Horn

siniskà sagreeschanas mahkslas skola,
Rigâ, leelà Kehninu eelà Nr. 9, 2 tr.

Pamatiga mahziba schnitu sihmeschanà un sagreeschanà pehz Frantschu siniskàs metodes. Schnitu sihmeschanà mahzekles sasneeds gatawibu 8—14 deenàs (uz galwoschanu). Ari uz ilgaku laiku peenem mahzekles eemahzit schuhschanà. Skolai teesiba mahzeklem isdot diplomus.

Maksa par mahzibu un sistemu 15 lihds 25 rbl. Mahzekles usnem ari dsihwokli.

J. Knubbes
akmenu kaltuwe,
Rigâ, Meera eelà (Friedenstr.) Nr. 15,
peedahwà marmora, granita un zitu akmenu
kapu krustus un monumentus,
kà ari **tschuguna krustus**
par wislehtakàm zenam.

Anglijas un Austrijas
pilsgalma apgahdneeks.

Frantschu goda legiona truneeku krusts.

Pehdejà Parises pasaules isstahdê **Wheelera & Wilson Mfg. Co.** ispelnijas **weenigo wisaugstako godalgu**
(„Grand Prix"),
kahdu wehl neweena zita schujmaschinu fabrika naw nekur eeguwuse.

Weenigà pahrdotawa **Rigâ** pee

G. Buhje & Co., Tronamantneeka bulwarî № 25,
Suworowa eelas stuhri.

Turpat ari dabujamas **schujmaschinas** no Amerikas, Anglijas, Wahzijas un Austro-Ungarijas slawenajam fabrikam.

Maschinas dabujamas sahkot no 18 rubl. (par kuràm galwoschana uz 5 gadeem) un dahrgaki.

Schujmaschinu noliktawa un islaboschanas darbniza.

Wisjaunakais isgudrojums.
Bez kugischa.
Nepahrspehj. schuhschanas weeglums un ahtrums.
Weenkahrscha un isturiga.

M. P. Silleneeks, Rigâ,

dselss- un tehrauda pretschu un kehka leetu weikals

Berga basarâ, III. linijâ Nr. 63,

peedahwà par nepahrspehjami lehtàm zenam wisadus **buhwes apkalumus** kà: **baskwiles durwju** un **logu** (Futterrahmen) **enges, aisgreeschamos, durwju** un **mehbelu atslehgas, zepeschu krahsnu durtinas** u. t. t. Uz galwoschanu ihsti labus Anglijas amatneezibas rihkus, kà: **ehwelu dselses, kaltus, sahgus, wihles, swahrpstus** un wisas zitas tehrauda prezes. Saimneezibas un kehka eerihkojumeem ihstus **Wihnes krehslus, dselss gultas, madratschus, masgaschanas galdus** un **blodas, tehj-** un **kafejas maschinas, naschus** un **dakschinas, karotes, kafejas dedsinamos** un **dsiruawinas, Amerikas galas maschinas, emaljetus wahramos grahpjus** un **krastolus, pannas, kuhku formas, emaljetas kruhsinas** un **tasites terines, tehjas** un **kafejas kannas, meeserus, misina besmerus, pletdselses, tehjbretes, laubsahgus** un ta peederumus **Harmonikas, wijoles, zihteres** u. t. t.

Swehtdeenàs weikals atwehrts no plkst. 1—6. wakarà.

Akziju sabeedribas agrak **Frister & Rossmann,**

leelakà schujmaschinu fabrika wisâ pasaulê.

Sistemi:
Schawtaw-kugischu,
Rinka kugischu,
Lehzaju kugischu un
Kehraju maschinas.

Sewischki labumi:
Weegla rihkoschanàs.
Westrokschna un ahtra strahdaschana.
Glihts un elegants darbs.
Ruhpigakais justejums.

Augschejàs, wisulabakàs schujmaschinas ir dabujamas **Rigâ, par lehtàm zenam weenigi pee**

Jensen & Albini, leelâ Smilschu eelâ Nr. 23.

Wisadu sistemu **schujmaschinu** un **welosipedu reparaturas** isdara **ahtri** un **lehti** muhsu paschu mekaniskâ darbniza.

Wisadas laukSaimneezibas un industrijas maschinas.

Kas jauns! Kas jauns!

Swaigsnes zentrifugas,
nepahrspehjamas darba spehjas; apbalwotas ar augstakàm godalgam.

Slawenako firmu
welosipedi
John Legau & Co.,
Rigà, leelà Pils-eelà Nr. 25, pretim dirschai.

Pragà 1877. Buenos-Airesà 1882. Berlinê 1877.

Godalgas: Wittenbergà 1869. Kasselà 1870. Wihnê 1873.

M. RUTTAKAS Weberstr. 20 RIGA. — M. RUTTAKAS Weberstr. 20 RIGA.

ORIGINAL VICTORIA № 3.

Selta medalas: Tasmanijà 1892. Linbekà 1895.

M. Ruttakas

schuj- un adamo maschinu tirgotawa
Nr. 20. Rigâ, Wehwern eelà Nr. 20.
H. Mundlos & Comp., Magdeburgà,
„Original Wiktorijas" schujmaschinu
galwenà pahrdoschanas weeta Baltijas prowinzês.

J. Kronberga

jaunu

welosipedu

isgatawoschanas,
emaljeschanas un nikeleschanas darbniza
Rigâ,
Kungu u. Marstal-eelu stuhri Nr. 28.
Islabojumi ahtri un lehti.

J. Kronberg, Rigâ.

Buhwes apstumu **leetas** un **amata rihkus**
teizamakà labuma
peedahwà bagatà iswehlê

Brahli Popow,
Rigâ,
dselses un tehrauda leetu tirgotawa,
leelà Grehzneeku eelà Nr. 85.

Selta medalis Nowgorodâ 1896. g.

G. Pirwitz & Co., Rigâ,

maschinu fabrika un dselssleetuwe, dibinata 1876. gadâ.

Spezialitates:

Turbines, jau isgatawotas un darbâ 290 turbines.

Dsirnawu maschinas, waltschu krehsli, aspiratori, trijeri, gruhbu gangi u. t. t.

Sahgu gateri, wisjaunakâs konstrukzijas un wehl nesasneegtas darba spehjas. Fabrikâ war schos gaterus katrâ laikâ darbâ redset, eerihkotas paraugu sahgu dsirnawâs. Jumta schindelu un koka wilnas maschinas, wadmalu weltawas. — Pastahwigs dsirnawu akmeņu krahjums, apmehram 300 akmeni. — Weenigâ slaweno Vogtsdorfas akmeņu pahrdoschanas weeta. — Tehrauda kahrstuwes no slawenâs Achenes firmas Müller un Schervier, apm. 25,000 pehdu leels krahjums.

Selta medalis. Nowgorodâ 1896. g.

Katalogus issuhta bes makfas.

IV. Baltijas laukſaimneezibas zentral-isſtahde, Rigâ,

no 12.—21. junija 1899. g.

Ee-ejas kartis preeksch wisa isstahdes laika maksâ 6 rbl.
Balkona kartis „ „ „ „ 2 „
Abonementa kartis sweesta un seera nosmekleschanas telpâs 2 rbl.

Ee-ejas maksa:

Treschdeenâ, 16. junijâ	— rbl.	40	kap.
Zeturtdeenâ, 17. junijâ	1 „	—	„
Peektdeenâ, 18. junijâ	— „	50	„
Sestdeenâ, 19. junijâ	— „	40	„
Swehtdeenâ, 20. junijâ	— „	30	„
Pirmdeenâ, 21. junijâ	— „	30	„

Konzerta biletes deenâs, kad ee-ejas maksa ir 50 kap. un wairak, maksâ 50 kap., zitâs deenâs konzerta bilescha zenas tahdas paschas, kâ isstahdes deenas zenas. Deenas zenas derigas lihds pulksten 8 wakarâ, pehz tam wakara waj konzerta zenas rahk spehkâ.

СТРАХОВОЕ ОБЩЕСТВО „РОССІЯ“

Наличные капиталы свыше 35.000,000 руб.

Страхованія жизни, отъ несчастныхъ случаевъ, отъ огня, транспортовъ и стеколъ.

Harmonikas un akordeonus,

wahzu un kreewu balsojumôs,

weenrindas: par 1 rbl., 1.25, 1.50, 1.75, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 5.00, 5.50, 6.00, 6.50, 7.00, 7.50, 8.00, 8.50, 9.00, 9.50 kap.
diwrindu: par 10, 12, 14, 16, 18, 20, 25, 30, 45 rbl.

Puhschamos akordeonus jeb harmoniku sleites.

Mutes harmonikas

par 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 kap. un dahrgaki.

Wisus stihgu un puhschamos instrumentus.

Wisu stihgu un puhschamo instrumentu peederumus

peedahwâ bagatigâ iswehlê

J. Redlicha angłu magasina, Rigâ.

Speziala musikas instrumentu nodala.

Sawa islaboschanas darbniza preeksch wiseem instrumenteem.

Bilschaini zenu rahditaji bes makfas.

Rudsroog & Burgis,

apteeku pretschu tirgotawa,

Rigâ, leelâ Grehzneeku eelâ Nr. 15,

peedahwâ lehti

wisadas eeksch- un ahrsemju apteeku prezes, kimikalijas, desinfekzijas un pahrseenamos lihdsekliņus, kâ: bindes, wati, gipsi u. t. t. kirurgiskus rihkus, sobu un nagu suseklischus, daschadas smarschotas seepes, odekolonjas, oderus (smarschinas) no eeksch- un ahrsemju fabrikam leelu leelâ iswehlê. — Wisadas wilnas, nahtnu, kokwilnas un sihda krahsas, uhdens- un eekas mahlderu krahsas, gatawas un saustas, karbolineju preeksch buhwem, seepju sahli ar pamahzischanu kâ seepas wahramas, klorkalki, balinaschanas sahles, Amerikas seepju pulweri, „Ako“, Krona seepes, ekzelsiora seepju pulweri, seera- un sweesta krahsu un rangu, piparus, wirzes, kanehli, pulweri un gabalôs, wisadas eekas un angłu esenzes mahtsligu uhdenu pagatawoschanai.

Pret kodem: kamparu, naftalinu, kukainu pulweri, turku piparus, salo tarakanu pulweri no Peterburgas medizinas waldes apstiprinatu sem Nr. 5457, antiparasitu, „Aragaz“, kodu kamparu un papiru.

Gumijas sprizes, irigatorus, stikla un gumijas, kâ ari daudz zitas saimneezibâ un ahrstneezibâ wajadsigas leetas un weelas

peedahwâ

Rudsroog & Burgis,

apteeku pretschu tirgotawa,

Rigâ, leelâ Grehzneeku eelâ 15.

Ed. Zehders, Rigâ.

Semkopibas maschinu un laukſaimneezibas rihku krahjums,

Karla eelâ Nr. 11, pretim Tukuma-Jelgawas dselssceļam,

peedahwâ kâ

Rigas dselssleetuwes un maschinu fabrikas sabeedribas,

agraki

Felser & Co.,

weenigais pahrdewejs

Kulmaschinas

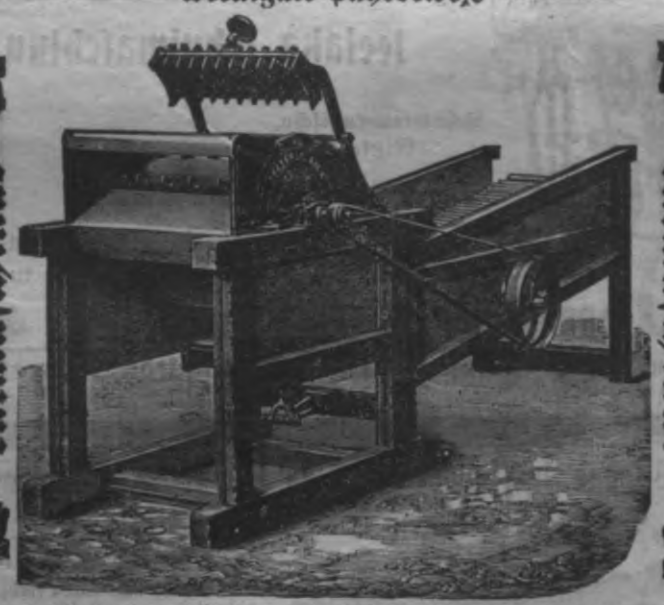

Kulmaschinas

ar rokas dsenamas un tahdas, ar gehpeli dsenamas preeksch 2, 4, 6, 8 un wairâk sirgeem ar turklaht peederigeem gehpeleem, wisas maschinas pehz jaunakâs un labakâs konstrukzijas ir wislabakâ materiala,

wisu sem galwoschanas.

Tahdaki: wisadus arklus, sehklas aparajus, ezeschas, sehjmaschinas, seenu grahbeklus, labas tihramas maschinas, hekseļu maschinas u. t. t.

Superfosfatus, Tomas miltus, kaulu miltus u. t. t.

Lokomobiles un twaika-kulmaschinas

no Angłu fabrikas Rich. Garret & Sons, no 3, 4, 6, 8 u. 10 sirgu spehkam.

Wehstulu adrese: Ed. Zehder, Rigâ.

Brahli Graudini,

Rigâ, Kalku eelâ Nr. 15, pretim „Uleja“,

peedahwâ no sawa bagatigâ krahjuma:

Wilnas kleitu stoffus, weenkrahsas un musturetus.
Sihda stoffus preeksch kleitam, bluhsem, eekantejumeem un oderem.
Sehru stoffus un krepi, leelâ iswehlê.
Beschu, bagatigâ krahsu iswehlê un labas sortes.
Kokwilnas stoffus, sewischki skaistôs musturôs.

Wisas audeklu un baltprezes.
Sihda lakatus un schalles.

Leetus sargus preeksch kungeem un damam.

Labakàs Steiermarkas iskaptis,

no Karla Nierhaus fabrikas makfâ

Garums	rokas	4½	5	5½	6	6½	7	7½	8	8½	9	9½	10	10½	11	11½
	kr. zol.	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47
Zena p. gab. kap.		70	75	80	85	90	95	105	115	125	135	145	155	165	180	200

D. Grigors, leelâ Smilschu eelâ Nr. 17.

Homeopatisks apteekis W. Stein,

Rigâ, Walnu eelâ Nr. 31,

uf wehleschanos peesuhta pastellejumus ar samaksu pee sanemschanas (Nachnahme).

Ahdu un sirgleetu tirgotawas M. P. Sudsin,

Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 7 un 14, Rigâ,

peedahwâ leelâ iswehlê:

wisadas solu, bindsolu, pastalu un apawu wirsahdas, sirgleetas, wilnu, wisus kurpneeku un seglineeku peederumus, Dubowa juktes, sahbaku forschuwas un schektes, kâ ari daschadas zitas ahdu prezes par loti peenehmigâm zenam.

Solu ahdas

sahkot no 16 rbl. par pudu.

I. speziala magasina mahjas un kehka eerihkojumeem

Ed. Udam & Co.,

Rigâ, leelâ Smilschu eelâ Nr. 8.
Filiale: Teatra bulwari Nr. 2,

peedahwâ sawu bagatigo krahjumu

pilnigeem bruhtes puhreem

par daschadâm zenam, kâ ari eeteiz sawu

paltabwigo isstabdi

no skaisteem un praktiskeem preeksch meteem, noderigeem preeksch dahwanam wisadôs gadijumôs.

Bruhtes puhru zenu rahditajus

uf wehleschanos issuhta un issneeds bes maksas.

Schwizents ar salu etiketi augsta labuma. — Si hme „Bite“ apstiprinata no waldibas.

Bes wisas konkurences.

Tabaka „Ptschela“,

W. E. Wachramejewa mantineeku fabrikas Romnôs, sanehma un pahrdod daudzumâ

„Laferme“ sabeedriba

Rigâ, Grehzineeku eelâ Nr. 26.

Bakunu kreetna labuma. — Schwizents ar rosa etiketi wisaugstaka labuma.

Rigas aulekschotaju beedriba (Solitudê).

4. skreeschanàs peektdeen, 18. junijâ 1899. g.
5. „ swehtdeen, 20. „ „

Sahkums swehtdeenâs pulksten 3 pehz pusd., darba deenâs pulkst. 4 pehz pusd.

Ekstrà brauzeeni no Rigas un juhrmalas.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernsta Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.

Sche klaht „Literariskais Peelikums“.